КОМИСИЯ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ
НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА
НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО

ДОКЛАД ЗА ИЗВЪРШЕН ПОСЛЕДВАЩ АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОНИ, ПРЕМИНАЛИ СЪГЛАСУВАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА ПО ЗАКОНА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО

София, 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИНДУСТРИАЛНИТЕ ПАРКОВЕ - 5 стр.

II. ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧУЖДЕНЦИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ - 15 стр.

III. ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ - 22 стр.

IV. ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ - 30 стр.

V. ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ - 37 стр.

VI. ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ДРУЖЕСТВАТА СЪС СПЕЦИАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ЦЕЛ И ДРУЖЕСТВАТА ЗА СЕКЮРИТИЗАЦИЯ - 44 стр.

VII.ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ПЪТИЩАТА - 49 стр.

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ - 55 стр.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад е изготвен в изпълнение на задължението на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ/Комисията) за ежегодно извършване на последващ анализ на въздействието на преминалите през съгласувателна процедура законодателни актове.

Последващият анализ на въздействието е извършен във връзка с дейността на дирекция „Превенция на корупцията“ по съгласуване на законопроекти, изготвени от органите на изпълнителната власт, относно наличието на корупционен риск и на основание:

- чл. 32, ал. 1, т. 1, предл. 2, във вр. с чл. 30, т. 2 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ);
- чл. 32, ал. 2, т. 10 от Правилник за устройството и дейността на КПКОНПИ и на нейната администрация (ПУДКПКОНПИНА);
- чл. 16, ал. 1 от Комплексна методология за превенция и предотвратяване на корупцията (Методология), приета на основание § 67, ал. 6 от ЗПКОНПИ с решение на КПКОНПИ, обективирано в Протокол № 836 от 25.07.2018 г.
- чл. 18 от Вътрешни правила за организацията на дейността на дирекция „Превенция на корупцията“, приети с решение на КПКОНПИ, обективирано в Протокол № 1095 от 28.11.2022 г. на основание чл. 164, ал. 3, във връзка с чл. 32, ал. 1 от ПУДКПКОНПИНА.

Оценката на въздействието изследва съотношението между поставените цели и постигнатите резултати при прилагането на нормативния акт.

В Методологията подробно е регламентиран редът за извършване на последващ анализ на въздействието на приетите през годината законодателни актове, като е въведено условие за действие на нормативния акт за период не по-кратък от 12 месеца от приемане и обнародване в Държавен вестник. Посоченото условие обезпечава проследяването на действителното прилагане на конкретната правна норма.

Съгласно чл. 17 от Методологията на последващ анализ относно наличието на корупционен риск подлежат законопроекти, които отговарят едновременно на следните условия:

- преминали са съгласувателна процедура по реда на чл. 32, ал. 1, т. 1 от ЗПКОНПИ;
- в резултат на съгласувателната процедура по предходната точка са установени индикатори за корупционен риск и са направени съответни предложения за антикорупционни мерки;
- влезли са в сила и са действали за срок не по-кратък от дванадесет месеца преди 31 декември на годината, за която се извършва последващия анализ;

- не е извършван последващ анализ на въздействието по реда на Глава втора, Раздел втори от Методологията за предходен период.

Оценката на въздействието на законодателните актове се базира на правилата, залегнали в Методологията и преминава през следните основни етапи:

- определяне на законодателните актове, които предстои да бъдат анализирани;
- определяне на областите на анализ;
- определяне на заинтересованите страни;
- събиране на информация за ефекта от действието на законодателния акт;
- анализ на ефекта от действието на законодателния акт;
- обобщаване на резултатите от анализа и изготвяне на доклад.

С цел определяне на законите, подлежащи на анализ на въздействието, е извършен детайлен преглед на всички законопроекти, преминали през съгласувателна процедура, действали най-малко 12 месеца и по отношение, на които не е извършван последващ анализ за предходен период.

В резултат от прилагането на посочените по-горе критерии се констатира, че на оценка на въздействието за 2022 г. подлежат следните нормативни акта, съгласувани от КПКОНПИ с предложения по отношение на наличието на корупционен риск, както следва:

1. Проект на Закон за индустриалните паркове;
2. Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България;
3. Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки;
4. Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност;
5. Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност;
6. Проект на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и дружествата за секюритизация;
7. Закон за изменение и допълнение на Закон за пътищата.

След определяне на конкретните законодателни актове, с цел даване на обективна, всеобхватна и пълна оценка на въздействието, са приложени следните видове анализ, посочени в Методологията:

- анализ на информацията за установяване на съотносимост и релевантност към направените изменения; правен и сравнително-правен анализ на изследваните правни норми и действащото законодателство в съответната област;
- преглед на съдебна практика и мониторинг на медийни публикации във връзка с изменените законови разпоредби за установяване на ефекта от действието им в процеса по приложение.

Настоящият доклад представлява систематизиране на процеса по анализ на въздействието, при което основно значение има събирането на данни от надеждни източници на информация, свързани с ефекта от действието на законодателните актове и експертните заключения от заинтересованите страни, върху които измененията и допълненията са оказали пряко или косвено въздействие.

Данните илюстрират конкретната дейност за защита на обществените интереси и приноса на Комисията, което е в пряка връзка с анализираните рискови зони за корупция и с възможностите за предотвратяване на корупционни практики.

С оглед постигане на обективност, всеобхватност и пълнота на анализа на ефекта от действието на законодателните актове детайлно е изследвана получената информация от държавните органи (вносители на законопроектите и други институции, имащи правомощия и контролни функции по прилагане на съответните закони), бизнеси в различни области, предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители и други.

Анализът на ефекта от действието на законодателния акт представлява процес по идентифициране, предвиждане, анализиране и оценка на възможните положителни резултати в сферата на превенцията и противодействието на корупцията, както на възниквалите корупционни рискове, вследствие на провежданата чрез анализирания законодателен акт публична политика.

След влизането в сила на ЗПКОНПИ през 2018 г. настоящия доклад е шести по ред.

I. ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИНДУСТРИАЛНИТЕ ПАРКОВЕ

Информация за постъпилия за съгласуване законопроект:

Проектът на Закон за индустриалните паркове (ЗИП) е постъпил за съгласуване в КПКОНПИ с писмо с изх. № 02-44-41/04.06.2020 г. от Министерски съвет. С приемането на ЗИП се създава нормативна база, която да осигури проектирането, изграждането и управлението на индустриални паркове. Законопроектът изменя редица закони, съдържащи разпоредби, свързани с индустриални зони, технологични паркове, бизнес зони и др., които имат признаците на индустриален парк по смисъла на законопроекта, като измененията се отнасят до:

- отмяна на разпоредбите, които попадат в обхвата на новия ЗИП;
- терминологично уеднаквяване на текстовете, които уреждат изисквания, свързани със статута на технологичните паркове, с понятията от новия ЗИП;
- създаване на предпоставки за изпълнение на новия ЗИП.

Законопроектът определя субектите, които може да извършват дейност на територията на индустриален парк, а именно: собственик, оператор, инвеститори и партньори. Инвеститорите и партньорите са определени като потребители на индустриалния парк.

Информация за становището на КПКОНПИ:

В резултат на съгласувателната процедура с Решение № 19 – ДППК от 24.06.2020 г. са направени три предложения за антикорупционни мерки относно наличието на корупционен риск, като е възприето от законодателя едно предложение от КПКОНПИ за антикорупционни мерки относно наличието на корупционен риск.

Предложението е по отношение на разпоредбата, която се отнася за срок, определен от министъра на икономиката, касаещ заличаването на парк, вписан в регистъра на индустриалните паркове. Така разписан, текстът е в противоречие с разпоредбата на чл. 21, ал. 4 от законопроекта, където е посочено, че вписването на промени и на актуализирани документи се заявява в срок до 3 месеца от промяната, съответно от датата на актуализацията. При прегледа на текстовете на двете норми следва логически да се предположи, че след изтичането на изрично въведения тримесечен срок, в който заинтересованото лице не заяви подлежащите на вписване промени за индустриалния парк, същият следва да бъде заличен. Не става ясно кое налага определяне на срок и от министъра на икономиката. В тази връзка се поражда двусмислие при тълкуване волята на законодателя и възможни прояви на субективизъм при вземане на решения от органа на изпълнителната власт или оправомощено от него лице.

С оглед яснота и прозрачност на процедурата, срокът следва да бъде конкретизиран по продължителност и основание за въвеждането му, КПКОНПИ е направила следното предложение:

„Да се прецизира текста на чл. 22, т. 3 с оглед избягване на противоречиво прилагане на закона по отношение на срока, определян от министъра на икономиката“.

Информация за окончателния вариант на законопроекта:

Направеното от КПКОНПИ предложение е прието от законодателния орган и текстът в разпоредбата на чл. 22, т. 3 от законопроекта е редактиран.

Законопроектът е приет и обнародван в Държавен вестник, бр. 21 от 12 март 2021 г. и е в сила от 15.03.2021 г.

Идентифициране на заинтересованите страни:

- Министерски съвет;
- Общински съвети, които: в рамките на правомощията си по чл. 21 от Закона за местното самоуправление и местната администрация приемат мерки за стимулиране на индустриалните паркове на територията на общината; упражняват правата на общината в

общинските индустриални паркове и в съвместните индустриални паркове с държавно и общинско или с общинско участие;

- Министерство на икономиката и индустрията;
- Кметове на общини и общински администрации, които: инициират предложения за създаване на индустриални паркове – за общински индустриални паркове и за съвместни индустриални паркове с общинско или с държавно и общинско участие; сключват договори за възлагане на дейности по експлоатация на общински индустриални паркове.;
- Публични предприятия – търговски дружества, едноличен собственик на капитала на които е държавата и/или община, които са оператори на индустриални паркове въз основа на договор за възлагане на дейностите по експлоатация на индустриални паркове - собственост на държавата и/или на общини;

Оценка на въздействието:

С оглед проследяване и анализ на ефекта от инициираните изменения от вносителя на законопроекта и във връзка с изготвяне на настоящата оценка на въздействието са изпратени писма с конкретни въпроси до някои от заинтересованите страни.

От полученият отговор на **Министерство на икономиката и индустрията** (МИИ/Министерството) с писмо с вх. № ЦУ 01-8856#1/03.04.2023 г. се установява следното:

От влизане в сила на Закона за индустриалните паркове (ЗИП) до настоящия момент в регистъра по чл. 21 от ЗИП са вписани деветнадесет индустриални парка, както следва: Индустриален парк Плевен - Телиш; Индустриален парк София- Божурище; Индустриален парк Видин; Индустриален парк Карлово; Индустриален парк Суворово - Варна Запад; Индустриален парк Високотехнологичен производствен парк - Симитли; Индустриален парк Шумен; Индустриален парк ЛВЗ; Високотехнологичен индустриален парк Хемус; Дунавски индустриален технологичен парк - Свищов ЕАД; Индустриален парк - Бургас-Фаза 2; Индустриален парк - Бургас-Фаза 1; Индустриален парк Балкан; Индустриален парк - Перник; Индустриален парк Дунав; Индустриален парк София - Запад; Въглеродно неутрален индустриален парк Марица; Индустриален парк Балкани; Индустриален парк Тракия - зелен преход.

По-голямата част от индустриалните паркове са частни, собственост на юридически лица, регистрирани като търговци или техни обединения, вписани са и общински такива, чиито оператори са публични търговски дружества. Държавата изгражда и развива терени за индустриални паркове чрез „Национална компания индустриални зони“ ЕАД (НКИЗ). Дружеството има регистрирани 7 броя индустриални парка в цялата страна, част от които са действащи и се развиват, като „Индустриален парк София-Божурище“ и „Индустриален парк

Видин“. Други са в процес на изграждане, като „Индустриален парк Карлово", „Индустриален парк Суворово - Варна Запад“, „Високотехнологичен производствен парк – Симитли“ и „Индустриален парк Телиш“.

Чрез разпоредбите на ЗИП се предоставя възможност за обособяване на територии в индустриални паркове, които да осигуряват както устройствени, така и технически и организационни условия за създаване на нови предприятия. Посредством прилагането на ЗИП инвеститорите могат да извършват производствена дейност на терени с уредени устройствени, технически и организационни условия. По този начин се оптимизира изграждането на инфраструктура за задоволяване потребностите на предприятията в обособената територия, бизнесът се освобождава от нетипични дейности, свързани с изграждането и поддържането на инфраструктура, както и с извършването на обществено-обслужващи и други специални дейности. Осигурява се по-добра бизнес среда, подпомага се клъстерирането и възможността да се използват енергийно ефективни и екологосъобразни технологии, както и да се създадат по-добри условия на труд в предприятията.

Съгласно разпоредбата на чл. 20 от ЗИП, след вписване на индустриалния парк в регистъра до неговото заличаване, за парка се прилага облекчен режим на административно обслужване при изграждането и развитието на парка, при условията на глава трета от ЗИП. Предвидена е и финансова подкрепа за инвеститори, при условията и по реда на Закона за насърчаване на инвестициите, както и чрез национални програми и европейски структурни и инвестиционни фондове. Облекченият режим на административно обслужване подпомага собствениците и операторите на индустриални паркове, вписани в регистъра, да осъществят дейностите по изграждане (устройствено планиране, инвестиционно проектиране и строителство за изграждане и др.) поетапно, въз основа на административни производства (административни услуги), за които е предвиден срок за предоставяне, наполовина по-кратък от срока определен в Закона за устройство на територията (ЗУТ) или в съответния специален закон, както и осъществяването им изцяло по електронен път чрез електронни средства.

За постигане на поставените цели със ЗИП, индустриалните паркове ще могат да кандидатстват за финансиране чрез Националния план за възстановяване и устойчивост, в който е включена Програмата за публична подкрепа за развитие на индустриални зони, паркове и сходни територии и привличане на инвестиции (AttractlnvestBG) от компонент 2.А.3 „Интелигентна индустрия“ с общ размер от 216 млн. лева. Програмата за публична подкрепа на индустриалните паркове се администрира от Министъра на иновациите и растежа и е на етап обществено обсъждане, като пакета от документи, съдържащ Условия за кандидатстване и Условия за изпълнение и приложения към тях, е публикуван за обществено обсъждане на

23.02.2023 г. в Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС.

Налице е интерес към инвестиции в индустриалните паркове, пример за което е наскоро откритият нов логистичен център от „ТРАНСПРЕС" ООД на стойност 16 млн. лева в Индустриална зона - Божурище. Новопостроената транспортно-логистична база е на площ от 40 дка и в резултат на нея следва да се разкрият над 100 нови работни места.

ЗИП и разпоредбите, относими към него, дефинират основни понятия - например собственик, оператор, инвеститор в индустриален парк и внасят яснота в отношенията между тях. Благодарение на ЗИП се улесняват процедурите по създаване, изграждане, функциониране и развитие на индустриалните паркове, включително наполовина по-кратки срокове за някои административни производства в сравнение със сроковете по ЗУТ (например одобряване на кадастрална карта и кадастрални регистри за територията на индустриалния парк, когато територията не е включена в кадастралната карта; разрешаване изработването на подробен устройствен план на индустриалния парк; разрешаване на промяната на предназначението на поземлени имоти в горски територии и земеделски земи, включени в територията на индустриалните паркове), заявяване и получаване на административни услуги по електронен път, стимули от държавата и др. Създава се благоприятна среда за изграждане на индустриални паркове, специализирани във високотехнологични дейности.

Разпоредбата на чл. 4, ал. 4 от ЗИП предвижда възможност индустриални паркове да бъдат създадени на територия под 300 дка, но не по-малка от 100 дка, когато индустриалния парк е специализиран за високотехнологични дейности по смисъла на § 1, т. 11 от Допълнителните разпоредби на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ) и е обособен в територия от разновидност „високотехнологична производствена зона“ по смисъла на наредбата по чл. 13, ал. 1 от ЗУТ или под 100 дка, но не по-малка от 10 дка, когато индустриалният парк е специализиран за високотехнологични дейности по смисъла на § 1, т. 11, буква „б“ от Допълнителните разпоредби на ЗНИ. Към настоящия момент в регистъра са вписани и са в процес на изграждане следните високотехнологични индустриални паркове от тип С, съгласно разпоредбата на чл. 17, т. 3 от ЗИП: „Високотехнологичен производствен парк – Симитли“; „Индустриален парк ЛВЗ“ и „Високотехнологичен индустриален парк Хемус“.

Следва да се вземе предвид, че ЗИП предоставя възможност на вписаните индустриалните паркове при условията и по реда на Закона за енергетиката, Закона за водите (ЗВ) и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ), при отсъствие на лице, което предоставя комунални услуги, чрез елементи на вътрешната техническа инфраструктура, операторът да изпълнява функциите на:

1. оператор на затворена електроразпределителна мрежа и/или на оператор на затворена

газоразпределителна мрежа по смисъла на Закона за енергетиката;

2. ВиК оператор, по смисъла на чл. 198о, ал. 6 от Закона за водите и чл. 2, ал. 3 от ЗРВКУ, на водоснабдителните и канализационните системи и съоръжения от вътрешната техническа инфраструктура.

За осъществяване на част от горните функции е в процес на обществено обсъждане проекта на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия. С тях се уреждат предпоставките оператори на затворени електроразпределителни мрежи и оператори на съоръжения за съхранение на електрическа енергия да участват на електроенергийния пазар, като по този начин се повишава конкурентоспособността на парковете.

Регистрацията по ЗИП дава увереност на инвеститорите, че собствениците на парковете работят за създаването на възможно най-добри условия за бизнес на техните терени, което се доказва с публично достъпна концепция за дългосрочни перспективи и цели за развитие, устройствено планиране и други.

Стимулирането на инвестициите във високотехнологични производства чрез внедряване на научноизследователска и развойна дейност, на иновации и на трансфер на технологии може да се осъществи със съответните програми и решения. Към настоящия момент такава е Програмата за публична подкрепа за развитие на индустриални зони, паркове и сходни територии и привличане на инвестиции (AttractlnvestBG) от компонент 2.А.З „Интелигентна индустрия“. Благодарение на програмата ще се постигнат специфичните цели за привличане и задържане на инвеститори, за спомагане реиндустриализацията на Република България, осъвременяване и създаване на индустриални зони и паркове с необходимата инфраструктура, свързаност и услуги, за скъсяване на веригите на доставки в ЕС, както и повишаване на конкурентоспособността в международен мащаб, осигуряване на необходимите предпоставки за развитие на Научноисследователстка и развойна дейност, иновациите и технологичния трансфер за създаване на работни места, развитие на човешкия капитал и подпомагане на икономическия растеж.

Относно въпроса дали се създава механизъм за балансирано социално и икономическо развитие на регионите и общините от МИИ отговарят, че в съответствие с чл. 19, ал. 2, т. 3 от ЗИП, с Решение №1044/21.12.2022 г. на Министерския съвет е одобрено предложения от МИИ и Министерството на регионалното развитие и благоустройството „Списък на ключови индустриални паркове със стратегическо значение за балансираното териториално развитие на страната“. Списъкът е изготвен въз основа на социално-икономически анализ, който включва съответствие на регистрираните по чл. 21, ал. 1 от ЗИП с Интегрираните териториални

стратегии за развитие на шестте региона за планиране, включително стратегическите документи, към които те реферират и SWOT анализ за всеки от регистрираните индустриални паркове. По този начин се допринася за изпълнение на политиката за балансираното териториално развитие на страната. Списъкът на ключовите индустриални паркове е предоставен на Службите по търговско-икономически въпроси (СТИВ) в чужбина, които да го разпространяват като място подходящо за инвестиции. Информацията изпратена до СТИВ включва и всички регистрирани от МИИ индустриални паркове.

Съгласно Програмата за публична подкрепа за развитие на индустриални зони, паркове и сходни територии и привличане на инвестиции се предвижда предимство на индустриалните паркове на територията Северна България.

Налице е социално-икономически ефект от индустриалните паркове върху отделните региони, като те се превръщат в привлекателно място не само за работа, но и за отдих. Изграждането в индустриалните паркове на бизнес-центрове допринася за предлагането на социални услуги. В тази връзка се обмислят идеи, в зависимост от големината на индустриалния парк, за изграждане на социална инфраструктура, като детски градини, които децата на работещите ще могат да посещават, общежития и обучителни центрове.

На поставения въпрос установени ли са корупционни практики/рискове във връзка с новоприетия ЗИП, Министерството отбелязва, че процедурата по вписване на индустриалните паркове в регистъра по чл. 21, ал. 1 от ЗИП е доброволна и безплатна, като няма преки финансови изгоди от нея и не създава риск от корупционни практики. Услугите по вписване и промяна в обстоятелствата на индустриални паркове от регистъра по чл. 21, ал. 1 от ЗИП е регистрирана като административна услуга в административния регистър под номера 3266 и 3267, както и на сайта на МИИ, където е предоставена подробна информацията. На този етап нямат информация за установена връзка между ЗИП и корупционни практики, произтичащи от действието му.

В хода на приложение на ЗИП не са констатирани слабости, законови празноти и/или нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива с антикорупционна насоченост.

Въпреки горното, считат, че са налице непълноти и неточности в ЗИП, които налагат отстраняването им чрез последваща законодателна инициатива.

Възможно изменение в ЗИП е в чл. 30, ал. 3, т. 2 да се предвиди възможност за електронно уведомяване на оператора за наличието на нередовност и прецизиране на разпоредбите на чл. 30, ал. 4 от ЗИП.

От получения отговор на **Национална компания индустриални зони** (НКИЗ) с писмо с

вх. № ЦУ 01-8856#9/31.03.2023 г. се установява следното:

Основната цел на ЗИП е да създаде благоприятна нормативна рамка за оперирането на инвеститорите в индустриалните паркове като стимулира и регулира тяхната дейност. Законът подробно урежда процедурите по създаване, изграждане, опериране и развитие на индустриалните паркове, както и на документите и договорите, свързани със създаването, изграждането и функционирането на индустриалния парк - концепция, бизнес план на оператора, подробен устройствен план (ПУП), договор за експлоатация и др. ЗИП, освен това, съдържа изрични указания относно кръга на допустимите дейности по експлоатация и ползване на индустриалния парк. Производствените и други дейности са съобразени с условията и реда в правилника за цялостната организация на индустриалния парк.

Следователно, налице са предпоставки ЗИП да допринесе за създаването на условия за стимулиране на инвеститорите да извършват производствена дейност в индустриалните паркове.

Основната цел на ЗИП е създаването на устойчива нормативна база, която да регулира функционирането на индустриалните паркове с насока към конкурентни и благоприятни условия за инвестиране в България; развитие на иновации, конкурентоспособност; икономическо стимулиране на регионите в страната и др. В тази връзка, правната рамка, която законът поставя, създава условия и е предпоставка за развитие на благоприятна среда за инвестиции, като самият инвестиционен процес сам по себе се влияе и от икономическата среда в страната към дадения момент.

Налице са предпоставки за стимулиране на инвестициите във високотехнологични производства и услуги чрез внедряване на научноизследователска и развойна дейност, на иновации и на трансфер на технологии. НКИЗ работи приоритетно към развитие на проекти, свързани с високотехнологичните производства и услуги.

Налице са предпоставки прилагането на ЗИП да доведе до преодоляване на дисбаланса на регионите и развитието на отделни икономически райони в страната с акцент върху регионалната интелигентна специализация. Индустриалните паркове, собственост на НКИЗ и регистрирани съгласно Закона за индустриалните паркове, се намират в различни региони на страната: Индустриален парк София - Божурище, Индустриален парк Плевен - Телиш, Индустриален парк - Видин, Индустриален парк Суворово - Варна Запад, Индустриален парк Карлово, Индустриален парк София-Запад и Високотехнологичен производствен парк Симитли.

Към момента на получаване на писмото НКИЗ не разполага с информация относно установени корупционни практики/рискове във връзка с новоприетия закон.

На въпроса дали в хода на приложението на закона са констатирани слабости, законови

празноти и/или нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива с антикорупционна насоченост, от НКИЗ отговарят, че ЗИП предвижда нов, специален ред за изграждане, управление и развитие на индустриални паркове, включително и възможността продажбата, отдаването под наем и учредяването на вещни права за имоти. В хода на правоприлагането биха могли да бъдат констатирани слабости, налагащи последваща законодателна инициатива.

От получения отговор на **Индустриална и логистична зона Перник АД** (ИЛЗ) с писмо с вх. № ЦУ 01-8856#8/29.03.2023 г. се установява следното:

От ИЛЗ считат, че ефекта от ЗИП спрямо инвеститорите е положителен, тъй като със създаването на индустриален парк, се обособява една територия готова да приеме разнородни инвестиционни проекти. На тази територия инвеститорите имат оператор, към който могат да се обърнат и който би им спестил редица време и усилия в реализирането на техния проект.

В рамките на индустриалната зона може да се комбинира много ефективно масово производство на нишови продукти и съчетавайки го с подходящите канали за дистрибуция и маркетинг може значително да се увеличат обичайните ефекти от индустриалната зона. Налице са ясни тенденции, заложени в дългосрочните стратегии, че логистичните зони са приоритет да бъдат изграждани и с тях да се търси развитие на местната икономика. Индустриалният парк е основен инструмент за повишаване на икономическия растеж и за стимулиране, както на местното, така и на регионалното развитие. От една страна е механизъм за привличане на преки чуждестранни инвеститори, а от друга страна, поради това че ще концентрира на едно място - значителни финансови, производствени и човешки ресурси, е основно средство за развитието на общината, областта и региона като цяло. От ИЛЗ смятат, че ЗИП създава по-благоприятна институционална среда за инвеститорите.

В ЗИП не се описани мерки, които да дават предимство на даден регион спрямо друг. В този смисъл може да се каже, че законът е балансиран и дава равен шанс на всеки един регион и община.

Към момента ИЛЗ не са установили корупционни практики/рискове във връзка с прилагането на ЗИП, също така в хода на приложението на ЗИП не са установени слабости, законови празноти и/или нововъзникнали обстоятелства.

От получения отговор на **Кей Био Индъстри България ЕООД** (КБИБ/Дружеството) с писмо с вх. № ЦУ 01-8856#10/03.04.2023 г. се установява следното:

Дружеството като цяло счита, че ЗИП е абсолютно необходим, с оглед регулацията на индустриалните зони, независимо дали са държавни или частни, защото е важно инвеститорите да имат добри условия за развитие на бизнеса си. Преди влизането в сила на закона, в Република

България е липсвала цялостна регулация на индустриалните паркове. За да се стимулира развитието на атрактивна среда за реализация на привлечените инвестиции, а също така за тяхното задържане и разширение, е необходимо да се осигури подкрепа на индустриалното развитие от страна на държавата.

На въпроса какъв е ефектът от действието на ЗИП и стимулират ли се инвеститорите да извършват производствена дейност в индустриалните паркове КБИБ считат, че има известното непознаване на материята и затруднения в практическото прилагане на разпоредбите на ЗИП от страна на държавни и общински администрации и дружества лицензианти по предоставяне на определени услуги (водоснабдяване и канализация, пренос и доставка на електрическа енергия). Вероятно основната причина за това е, че ЗИП е сравнително нов нормативен акт, няма правилник по прилагането му и все още няма натрупана практика по него. В тази връзка, може да се предвиди напр. съответните ресорни министерства/държавни комисии или агенции да разработят инструкции или да организират допълнителни разяснения и/или обучения на съответната администрация по темата. Според КБИБ е необходимо изработване и приемане на правилник за приложение на ЗИП, който конкретно да уреди неговото практическо прилагане и взаимовръзки с други нормативни актове (най-вече относимите за почти всяка инвестиция нормативни актове като напр. Закон за устройство на територията, Закон за енергетиката, Закон за енергията от възобновяеми източници, Закон за опазване на околната среда, Закон за водите, Закон за управление на отпадъците, Закон за насърчаване на инвестициите и др. и издадените във връзка с тях подзаконови нормативни актове.) Изграждането на модерна и съобразена с нуждите на инвеститорите инфраструктура е ключов елемент за привличане и задържане на инвеститорите. Предвид горното, трудно може да се може да се очаква незабавен и/или значителен ефект в посока увеличен инвеститорския интерес единствено от самото приемане на ЗИП, без да се държи сметка за практическото прилагане на закона и неговото отражение в останалата нормативна уредба като цяло.

От Дружеството отговарят, че приемането на ЗИП е стъпка в правилната посока. Естествено, трудно може да се очаква единствено приемането на ЗИП да създаде благоприятна институционална среда от само себе си или самостоятелно и без да е налице цялостна държавна стратегия или визия какъв тип и в каква област инвестиции да бъдат привлечени, къде териториално да бъдат ситуирани, как да бъдат задържани и стимулирани да ги разширят и преминат на по-високо ниво на иновативност или добавена стойност, по какъв начин образователната система ще отговори на предизвикателствата на подобни инвестиции и др. подобни, която стратегия да намери конкретно отражение в цялата действаща нормативна уредба.

Привличането на инвеститори, реализирането на модерна инфраструктура и откриването на нови работни места допринася както за социалното, така и за икономическото развитие на регионите и общините.

КБИБ отбелязват, че всякакви непълноти или слабости в хода на приложението на закона са още по-трудни за преодоляване от частен собственик на индустриален парк и ако трябва да предостави конкретни примери посочват следното:

- неясноти при издаването на специализиран ПУП и практическа невъзможност за лицензиране на оператор на затворена електроразпределителна мрежа.

ИЗВОД

В мотивите към законопроекта е залегнало, че с приемането на ЗИП се цели да се реализира конкретна политика, която отговаря на последните тенденции на развитие на индустрията – да се създаде нормативна база, която да осигури изграждането на индустриални паркове, отговарящи на очакванията на бизнеса за създаването на благоприятна и конкурентна среда за инвестиране в Република България.

От получените отговори от заинтересованите страни се установява, че целите в голяма степен са постигнати, а именно:

- чрез разпоредбите на ЗИП се предоставя възможност за обособяване на територии в индустриални паркове, които да осигуряват както устройствени, така и технически и организационни условия за създаване на нови предприятия;

- налице е социално-икономически ефект от индустриалните паркове върху отделните региони, като те се превръщат в привлекателно място не само за работа, но и за отдих;

- индустриалният парк е основен инструмент за повишаване на икономическия растеж и за стимулиране, както на местното, така и на регионалното развитие.

Независимо, че благодарение на ЗИП се улесняват процедурите по създаване, изграждане, функциониране и развитие на индустриалните паркове, част от заинтересованите страни считат, че са налице непълноти и неточности в закона, които налагат отстраняването им чрез последваща законодателна инициатива.

При прилагането на ЗИП не са установени корупционни практики/рискове.

II. ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧУЖДЕНЦИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Информация за постъпилия за съгласуване законопроект:

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (ЗИД на ЗЧРБ) е постъпил за съгласуване в КПКОНПИ с писмо с изх. № 812100-

8826/16.06.2020 г. от Министерство на вътрешните работи. Проектът е съобразен с Директива 2011/98/ЕС, представляваща рамкова директива и модел за установяване на правила и процедури за пребиваване, залегнал впоследствие в по-нови правни инструменти на Европейския съюз (ЕС). В областта на легалната миграция са прецизирани и други разпоредби на ЗЧРБ, които транспонират Директива 2009/50/ЕО на Съвета от 25 май 2009 година относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост и Директива 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници.

Съгласно действащото българско законодателство процедурата за издаване на Единното разрешение за пребиваване и работа (ЕРПР) е свързана с подаване на заявление пред две административни структури - Агенция по заетостта към Министерството на труда и социалната политика и дирекция „Миграция“ към Министерството на вътрешните работи. В тази връзка е необходимо регламентирането на „единна процедура“ по издаването на „един документ за пребиваване и работа“. Предложеният проект на ЗИД на ЗЧРБ предвижда кандидатстването и получаването на ЕРПР да се извършва пред дирекция „Миграция“ - МВР, като подробно е разписан ред за съгласуване на подадените заявления.

Също така са предвидени и административнонаказателни разпоредби относно неизпълнение на задължението на работодателя да уведоми дирекция „Миграция“ при прекратяване на трудовите правоотношения с чужденци, както и при наемане на чужденци без документ за пребиваване, а единствено с издадена виза.

Информация за становището на КПКОНПИ:

В резултат на съгласувателната процедура с Решение № 24 – ДППК от 01.07.2020 г. са направени две предложения за антикорупционни мерки относно наличието на корупционен риск, които са възприети от законодателя.

Предложенията са по отношение на новопредложената административнонаказателна разпоредба, която се отнася до нарушения, извършени от работодател – юридическо лице, т.е. липсва предвидена имуществена санкция за нарушители – юридически лица. Така разписан, административнонаказателният състав не дава възможност да бъде наложено наказание на работодател - юридическо лице.

Липсата на ясна диференциация на наказанията съобразно вида на нарушителя поражда неясноти относно индивидуализацията на наказанията спрямо конкретния нарушител, а оттам и относно възможните прояви на противоправно поведение, включително и корупционно такова.

В посочения текст липсва и разпоредба, уреждаща административнонаказателната

отговорност в условията на „повторно извършено нарушение“ като квалифициран състав. Предвиждането на наказание за първо нарушение и липсата на такова при повторно извършване създава усещане за безнаказаност при всяко следващо нарушение у лицата.

Подобни несъвършенства в системата на наказанието създават предпоставки и необходимост от тълкуване на волята на законодателя. Така закономерно ще се стигне до неправилно прилагане на закона, до отмяна на наказателното постановление, съответно до несанкциониране на нарушителя.

Посочените слабости водят до невъзможност за реализиране на генералната и индивидуалната превенция на наказанието, а именно - до възпиране на нарушителя от последващо извършване на нарушението.

КПКОНПИ е отправила следните предложения:

1. Да се прецизира разпоредбата на чл. 48а от ЗИД на ЗЧРБ като се предвиди възможност за налагане на имуществена санкция на нарушители - юридически лица;

2. Да се предвиди регламентация на административнонаказателна отговорност при условията на повторно извършено нарушение.

Информация за окончателния вариант на законопроекта:

Направените от Комисията предложения са приети от законодателния орган и текстът в разпоредбата на чл. 48а от законопроекта е редактиран.

Законопроектът е приет и обнародван в Държавен вестник, бр. 21 от 12 март 2021 г. и е в сила от 01.06.2021 г.

Идентифициране на заинтересованите страни:

- Министерство на вътрешните работи;
- Агенция по заетостта;
- Агенции/фирми за подбор на персонал;

Оценка на въздействието:

С оглед проследяване и анализ на ефекта от инициираните изменения от вносителя на законопроекта и във връзка с изготвяне на настоящата оценка на въздействието, са изпратени писма с които са отправени конкретни въпроси до някои от заинтересованите страни.

От получения отговор на **Министерство на вътрешните работи** (МВР/Министерството) с писмо с вх. № ЦУ 01-9601#10/30.03.2023 г. се установява следното:

ЗИД на ЗЧРБ е съобразен изцяло с изискванията на четири европейски нормативни документа. ЗИДЗЧРБ осигурява правилното транспониране на редица правни инструменти в областта на легалната миграция, въвеждащи единна процедура за пребиваване и работа на граждани на трети страни на територията на държавите членки. Основен фокус в развитието на

тази процедура е кандидатстването „на едно гише“, което да доведе до постановяването на единен административен акт - разрешение за пребиваване и работа.

Предложеният размер на санкция следва да кореспондира с други вече предвидени размери, с които се санкционират констатирани нарушения по ЗЧРБ, съобразно установените и утвърдени практики. За да бъде направено обосновано заключение дали санкциите съответстват на степента на обществена опасност е необходимо повече време за прилагане на новоприетото законодателство, тъй като всяко преждевременно и недостатъчно аргументирано заключение би довело до погрешни изводи.

Производството по предоставяне на разрешение за пребиваване и работа на чужденци на територията на Република България от неговото начало до самия му край се развива при един единствен компетентен органи, а именно дирекция „Миграция“ - МВР, която има и основна отговорност за правилното протичане и организация на процеса. За да бъде изпълнена процедурата по начина, предписан от ЕС, е предвиден стриктен ред за съгласуване на подадените заявления с другите отговорни национални институции, които имат функционална компетентност по отделни аспекти от цялостния процес.

Преди влизането в сила на законодателните промени, предвидени в ЗИД на ЗЧРБ, редица действия се извършваха от наемащия чужденец на работа работодател, който следваше да подаде пред органите на Агенция по заетостта (АЗ) заявление за предоставяне на достъп до пазара на труда с всички необходими документи. След вземане на положително становище от АЗ, чужденецът, желаещ да работи на територията на Република България, трябваше да кандидатства за виза за дългосрочно пребиваване като отново приложи пълния набор от документи. С положена виза в националния документ за самоличност след влизане на територията на страната чужденецът лично подаваше заявление за предоставяне право на продължително пребиваване.

В тази връзка разпоредбите в ЗИД на ЗЧРБ доведоха до намаляване на административната тежест по провеждане на производство за получаване на разрешение за пребиваване.

С изменението но чл. 46 от ЗЧРБ е въведено ефективно средство за защита на чужденците при издадена принудителна административна мярка „Експулсиране“. Алинея 4 от посочената правна разпоредба установи суспензивен ефект върху изпълнението на заповедта за експулсиране до приключване на съдебното производство по жалба по чл. 44 от ЗЧРБ. С промяната на ал. 5 от същата норма е преодоляна липсата на ефективно средство за защита при твърдения, че експулсирането на дадено лице в определена приемаща държава би застрашило неговия живот или би го изложило на опасност от изтезания или нечовешко унизително

отношение.

Съгласно съдебната практика на Европейският съд по правата на човека административният орган, който издава заповедта за експулсиране, е задължен да конкретизира държавата, където заповедта ще бъде изпълнена.

На въпроса дали е въведен хармонизиран подход за издаване на многократни визи за редовни добросъвестни чужденци с положителна история за издадените визи за период, който постепенно се увеличава от 1 на 5 години, МВР отговаря че материята е свързана със синхронизиране на националното законодателство с Регламент (ЕС) 2019/1155 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 810/2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността, публикуван на 12 юли 2019 г. в Официален вестник на ЕС (L 188/25) и е от компетентността на Министерството на външните работи (в частност на дирекция „Консулски отношения“ по отношение на провеждането на производство по издаване на визи).

Министерството не разполага с данни за констатирани корупционни практики във връзка със ЗИД на ЗЧРБ.

От получения отговор на **Агенция по заетостта** (АЗ/Агенцията) с писмо с вх. № ЦУ 01-9601#9/28.03.2023 г. се установява следното:

В съответствие с нормативната уредба, АЗ предоставя посредническите си услуги за осигуряване на заетост, като съдейства на български граждани и на граждани на трети държави да упражняват трудова заетост в изпълнение на международни договори и споразумения за регулиране на трудовата миграция по смисъла на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ).

В компетенциите на АЗ е да прилага националното законодателство и предвидените в него административни процедури по отношение на наемането на чужденци, граждани на трети държави на територията на Република България, които са в съответствие със законодателството и практиката на ЕС в тази област.

С измененията и допълненията в ЗЧРБ от 2021 г. (обн., ДВ, бр. 21 от 12.03.2021 г.) е променен ЗТМТМ, с което е завършен напълно процесът по осигуряване на пълно съответствие на българското законодателство с европейските директиви. С тези изменения в законодателството се гарантира не само нормативното, но и практическото въвеждане на принципа на административно обслужване на „едно гише“. По този начин е облекчена единната процедура за подаване, разглеждане и получаване на документите, касаещи достъпа до националния пазар на труда на граждани на трети държави по всички европейски режими (за сезонен работник (СЗ), Синя карта на ЕС (СК), Единно разрешение за пребиваване и работа

(ЕРПР) и в случаите на преместване при вътрешнокорпоративен трансфер (ВКТ), като се намали административната тежест при получаване на съответното разрешение за пребиваване на чужденец в Република България. При промените на процедурите в ЗЧРБ и ЗТМТМ бяха оптимизирани максимално сроковете за обработка на документите от страна на АЗ, отменени бяха и държавните такси, събирани от АЗ.

По отношение на разрешението за продължително пребиваване и работа тип ЕРПР, СК на ЕС, СЗ и ВКТ, от 01.06.2021 г. заявлението за издаване на съответното разрешение се подава в дирекция „Миграция“ или в отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на МВР от работодателя или упълномощено от него лице или лично от чужденеца, когато има разрешение за продължително пребиваване. За тези случаи, Дирекция „Миграция“ изпраща по електронен път на АЗ заявлението, заедно с приложените документи. Достъп до пазара на труда с ЕРПР, СК на ЕС, РСЗ и ВКТ се разрешава от МВР, след получено положително писмено становище от изпълнителния директор на АЗ.

Разпоредбите на ЗЧРБ за горепосочените процедури усъвършенстваха нормативната уредба в областта на пребиваването на чужденци в Република България, като се създаде възможност за оптимизиране на процедурата по взаимодействие на Агенция по заетостта от една страна и компетентните структури на МВР, ангажирани в процеса по издаване на разрешения за пребиваване и работа на основание чл. 24и, чл. 24к, чл. 33к и чл. 33о от ЗЧРБ.

В резултат на влезлите в сила промени чрез ЗИД на ЗЧРБ, тенденцията е към увеличаване на броя на подадените заявления и предоставените от АЗ положителни становища/разрешения на чужденци за достъп до българския пазар на труда в сравнение с 2020 г. През 2022 г. е разрешен достъп до българския пазар на труда на 8 922 работници - граждани на 76 трети държави, което е с около 4 907 броя повече от 2021 г. (4015).

В хода на приложението на ЗИД на ЗЧРБ, към настоящия момент от АЗ не са установени корупционни практики/рискове, както и не са констатирани слабости, законови празноти и/или нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива с антикорупционна насоченост.

От получения отговор на „**Анверс Консулт“ ЕООД** (Дружеството) с писмо с вх. № ЦУ 01-9601#8/27.03.2023 г. се установява следното:

Според Дружеството се наблюдава леко повишение на желаещите чужденци да започнат работа в Република България. Установените парични размери на имуществени санкции съответстват на степента на обществена опасност. Необходимо е прецизиране на процедурите по издаване на разрешения за пребиваване, както за сезонна заетост, така и висококвалифицирана трудова заетост на граждани от трети страни, като се улесни приемането

на висококвалифицирани работници и техните семейства и се въведе ускорена процедура за приемане и предоставяне право на пребиваване. Необходимо е да се предприемат мерки за намаляване на бюрокрацията и административната тежест по отношение на получаване на съответното решение, като: съкращаване на срока за получаване на отговор от държавните институции, намаляване броя на изискуемите документи, разширяване на възможностите за подаване на документи по електронен път.

Мнението на „Анверс Консулт“ ЕООД е, че не е въведен хармонизиран подход за издаване на многократни визи, като трябва да се подобрят и улеснят условията за пътуване на добросъвестни и редовно пътуващи лица.

От получения по електронна поща отговор на „**Болканс Джобс“ ЕООД** от 03.04.2023 г. се установява следното:

Фирмата се занимава основно с набиране на украинска работна ръка за туристическият бранш. Със закона е създадена възможност за по-облекчена процедура за дългосрочно пребиваване на чужденци и по-бърза обработка на документите. Сумите за санкции, съответстват на степента на обществена опасност. Процедурата, касаеща сезонните работници, е прецизирана.

Не са установени корупционни практики/рискове във връзка със ЗИД на ЗЧРБ, както и не са установени слабости и законови празноти, които да налагат последваща законодателна инициатива.

ИЗВОД

С приемането на ЗИД на ЗЧРБ е намаляла административната тежест по провеждане на производство за получаване на разрешение за пребиваване. Облекчена е единната процедура за подаване, разглеждане и получаване на документите, касаещи достъпа до националния пазар на труда на граждани на трети държави по всички европейски режими

Въпреки горното е изразено и мнението, че е необходимо е да се предприемат мерки за намаляване на бюрокрацията и административната тежест по отношение на получаване на съответното разрешение, като: съкращаване на срока за получаване на отговор от държавните институции, намаляване броя на изискуемите документи, разширяване на възможностите за подаване на документи по електронен път.

В хода на приложението на ЗИД на ЗЧРБ, към настоящия момент заинтересованите страни се обединяват около мнението, че не са установени корупционни практики/рискове.

III. ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Информация за постъпилия за съгласуване законопроект:

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки (ЗИД на ЗОП) е постъпил за съгласуване в КПКОНПИ с писмо изх. № 91-00-190/07.07.2020 г. от Министерство на финансите. Със законопроекта се предлагат промени в разпоредбите, които се отнасят до лечебните заведения като възложители по ЗОП. Част от промените се налагат във връзка с използване на Централизираната електронна платформа от 01.01.2020 г. Въвеждат се правила за изготвяне на актовете на възложителите като електронни документи. Предложени са и промени при възлагане на поръчки в областите отбрана и сигурност, които засягат изпращане на информация, аналогично на гражданските поръчки. Регламентирано е задължение за възложителите да изпращат информация при договори, сключени в условията на т. нар. вътрешно (in-house) възлагане, както и при приключване на договор или рамково споразумение. Въвежда се нов подход при представяне на писмени доказателства пред Комисията за защита на конкуренцията, когато те са електронни документи, включително създадени или изпратени чрез платформата. Унифициран е подходът за определяне размера на санкциите, които Комисията за защита на конкуренцията налага при установяване на нарушения и др.

Информация за становището на КПКОНПИ:

В резултат на съгласувателната процедура с Решение № 30 – ДППК от 22.07.2020 г. е направено едно предложение от КПКОНПИ за антикорупционни мерки относно наличието на корупционен риск, което е възприето от законодателя. Предложението е по отношение на разпоредбата, която се отнася до предоставянето на възможност на възложителя да направи промени в условията на процедурата, а именно да удължи срокове във вече обявена процедура по ЗОП. С направеното изменение в текста на нормата се добавя нова хипотеза за удължаване на срокове: „или по други обективни причини“. Така разписаният текст създава предпоставки за широко тълкуване относно наличието или липсата на причини, които да предполагат съответното удължаване на срок. Липсата на критерии относно предвидените в законопроекта „други обективни причини“ може да доведе до субективизъм при преценката за наличието/настъпването им, за определянето им като „обективни“, което от своя страна може да е пряко свързано с благоприятни последици за конкретен участник в процедура по ЗОП.

С оглед елиминиране на възможността от злоупотреби, засягащи интересите на лицата, както и с цел избягване пораждането на корупционни практики КПКОНПИ е направила следното предложение:

„Да се прецизира текста на разпоредбата на чл. 100, ал. 11, като се конкретизират „обективните причини“, които следва да са настъпили, за да се упражни правото за удължаване на срокове от страна на Възложителя“.

Информация за окончателния вариант на законопроекта:

Направеното от КПКОНПИ предложение е прието от законодателния орган и текстът в разпоредбата на чл. 100, ал. 11 от законопроекта е редактиран.

Законопроектът е приет и обнародван в Държавен вестник, бр. 107 от 18.12.2020 г. и е в сила от 01.01.2021 г.

Идентифициране на заинтересованите страни:

- Министерство на финансите;
- Всички възложители по ЗОП, за които предвижданите промени са пряко относими;
- Частните лечебни заведения;
- Всички стопански субекти, които са потенциални участници в поръчки;
- Агенцията по обществени поръчки;
- Органите с контролни функции по прилагането на ЗОП и Правилника за прилагане на ЗОП (Сметната палата и Агенция за държавна финансова инспекция);
- Комисията за защита на конкуренцията;
- Органите, които осъществяват външен контрол (Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ и др.);
- Косвено заинтересовани са и гражданите, в качеството им на данъкоплатци.

Оценка на въздействието:

С оглед проследяване и анализ на ефекта на ЗОП и във връзка с изготвяне на настоящата оценка на въздействието, са изпратени писма с конкретни въпроси до някои от горепосочените институции.

От получения отговор на **Комисията за защита на конкуренцията (КЗК/Комисията)** с писмо с вх. № ЦУ 01-11565#7/28.03.2023 г. по описа на КПКОНПИ се установява следното:

Предложените изменения и допълнения в ЗОП са в сила от 01.01.2021 г, с изключение на новата редакция на чл. 39а, ал 6 от ЗОП, която касае предоставената възможност Централните органи за покупки да използват от 01.01.2023 г., при определени условия, платформи за електронно възлагане, различни от Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (платформата ЦАИС ЕОП). Промените касаят задълженията, респ. правните възможности за възложителите на обществени поръчки да използват отделните модули на електронната платформа, както и е прецизирана уредбата относно издаването и обжалването на индивидуалните

административни актове на възложителите. Считано от 01.01.2021 г. възложителите и стопанските субекти задължително използват платформата при подготовка на решения, обявления, обяви за събиране на оферти и покани до определени лица, при публикуване на документите по чл. 36, ал. 1 от ЗОП (т.е. документите, за които закона предвижда да се публикуват в Регистъра на обществените поръчки - РОП), както и изпращане на покани, искане и предоставяне на разяснения, подаване на заявления за участие, оферти и конкурсни проекти, връчване на решенията на възложителите в случаите, определени в закона, обмен на информация и документи във връзка с разглеждане на заявления за участие, оферти и конкурсни проекти.

С влезлите в сила изменения и допълнения на разпоредбата на чл. 22 от ЗОП е предвиден изричен ред за създаване, както и изискване за форма на решенията по чл. 22, ал. 1 и ал. 8 от ЗОП. Решенията по чл. 22. ал. 1 и ал. 8 от ЗОП се създават, при спазване на изискванията на ЗОП, чрез платформата като електронни документи, подписани с електронен подпис. Във връзка с възможността за подаване на електронна жалба чрез платформата ЦАИС ЕОП, когато се използва тази функционалност за изпращането ѝ, отпадна необходимостта от предоставяне на копие от решенията (доколкото всички те са публикувани в РОП), както и необходимостта от предоставяне на доказателства за изпращане на жалбата до възложителя (тъй като този факт се удостоверява от платформата).

Предвид въвеждането на електронно възлагане е направена промяна и в разпоредбата на чл. 208. ал. 2 от ЗОП, с която се предлага нов подход при представяне на писмени доказателства пред КЗК, когато те са електронни документи, включително създадени или изпратени чрез платформата ЦАИС ЕОП.

С изменения и допълнения на разпоредбата на чл. 116, ал. 5 от ЗОП се регламентираха и допустимите изменения на договорите за обществени поръчки. Също така с допълнението на чл. 100. ал. 11 от ЗОП се даде възможност на възложителите да удължават обявените срокове в процедурата - освен когато това се налага във връзка с производство по обжалване, така и „по други обективни причини, които възпрепятстват участието на лицата и възложителят не е могъл да предвиди”.

С извършената редакция на чл. 114 от ЗОП се разшири възможността за сключване на договори без предварително осигурено финансиране. Считано от 01.01.2021 г. тя е допустима и при процедурите на договаряне (по чл. 18. ал. 1. т. 8-10 и 13 от ЗОП), като се запазват останалите условия в действащата разпоредба на чл. 114 от ЗОП, а с редакцията на чл. 56, ал. 2 и чл. 57, ал. 1 от ЗОП се уеднакви практиката на възложителите при прилагане на основанията за отстраняване от поръчката, като е въведено задължение за същите, преди да

отстранят кандидат или участник, да разгледат и да преценят представените доказателства по отношение на неговата надеждност.

С направените промени в ЗОП, при възлагането на обществени поръчки чрез събиране на оферти с обява са приложими нови възможности, аналогични на процедурите за възлагане на поръчки на по-висока стойност.

С цел преодоляване на констатирана празнота в нормативната уредба, е допълнена разпоредбата на чл. 202 от ЗОП. Тя урежда специфична хипотеза, даваща възможност на възложителя да отстрани допуснато в процедурата нарушение и след образуване на производство пред КЗК. Във връзка с това в новата ал. 2 изрично се регламентира правото на обжалване на решението или действието на възложителя, с което нарушението е отстранено. Направено е и допълнение в чл. 197, ал. 1, т. 7, буква „ж“ от ЗОП с оглед на определяне на срока за обжалване на това решение на възложителя, като е уточнено, че в рамките на развилото се ново производство по обжалване възложителят не може да се възползва отново от възможността по чл. 202, ал. 1 от ЗОП сам да отстрани нарушението.

С изменението на разпоредбите на чл. 215. ал. 5 и 6 от ЗОП бе уеднаквен подхода при определяне размера на санкциите, налагани от КЗК във връзка с установени нарушения при сключването на договор за обществена поръчка.

От КЗК, предвид правомощията си по прилагането на конкурентното законодателство и в частност контролните правомощия в областта на обществените поръчки съгласно Глава двадесет и седма от ЗОП, изразяват положително становище от ефекта от действието на измененията и допълненията в ЗИД на ЗОП.

В отговор на поставените въпроси Комисията посочва, че в голяма степен целите, предвидени в мотивите на законопроекта са постигнати, като са прецизирани разпоредбите на ЗОП съобразно изискванията на европейското законодателство в областта на обществените поръчки, касаещо хипотезите на съществени промени в договорите за обществени поръчки. Същевременно са се увеличили случаите, в които възложителите се задължават да изпращат информация за сключени договори до Агенцията по обществени поръчки (АОП), което осигурява изпълнението на един от основните ангажименти на Република България, който произтича от директивите в областта, относно изпращане на информация до Европейската комисия (ЕК) за съответните договори.

Вследствие на извършените промени в ЗОП от 2021 г. вече всички възложители използват ефикасно платформата за електронно възлагане на обществени поръчки ЦАИС ЕОП, като публикуват и по-подробна информация в случаите на възлагане на поръчки на по-ниска стойност - при събиране на оферти с обява и покана до определени лица. Прецизирана е

и работата с електронни документи в платформата. Положително се отчита и обстоятелството, че Модул „Електронно обжалване“ от функционалностите на ЦАИС ЕОП вече е напълно функциониращ и позволява на заинтересовани лица да подават жалби до КЗК по електронен път. Направената промяна в чл. 208. ал. 2 от ЗОП за представяне пред КЗК на документи на електронен носител значително улеснява работата на Комисията и възложителите в производствата по обжалване, но доколкото разпоредбата не е прецизирана и в същата не е изрично разписано, че тези документи се представят „само“ на електронен носител все още са налице различни тълкувания на нормата.

С промените са уточнени изрично процедурите, при които прекратяването на обществена поръчка се оповестява чрез публикуване на обявление за възлагане. Същевременно практиката на възложителите при прилагане на основанията за отстраняване от поръчката по чл. 54, чл. 55 и чл. 56 от ЗОП се уеднакви.

С новата ал. 7 на чл. 72 от ЗОП се преустанови многократното представяне на една и съща обосновка от изпълнителите, а с измененията в чл. 100, ал. 11 от ЗОП се даде възможност за удължаване на обявените срокове в процедурата в случаите, когато участието на лицата е възпрепятствано по обективни причини, независещи от волята на възложителя и които той не е могъл да предвиди, като в тези случаи, вместо прекратяване и повторно откриване на процедурата, вече е възможно тя да продължи чрез удължаване на срока. По този начин се постига бързина при удовлетворяване потребностите на възложителя и се пестят времеви и човешки ресурс.

Също така с редакцията на чл. 114 от ЗОП се разшири възможността за сключване на договори без предварително осигурено финансиране, а в новата редакция на чл. 155 се регламентира задължение на възложителите за изпращане на информация при договори, сключени в условията на т. нар. вътрешно възлагане (in-house).

С измененията и допълненията на закона са постигнати и целите за преодоляване на констатирана празнота в нормативната уредба относно производството по обжалване, предложени от КЗК, а именно: в чл. 202 от ЗОП се регламентира специфична хипотеза, даваща възможност на възложителя да отстрани допуснато в процедурата нарушение и след образуване на производство пред КЗК, като бе направено е и допълнение в чл. 197, ал. 1, т. 7, буква „ж“ от ЗОП с оглед на определяне на срока за обжалване на решението на възложителя по чл. 202 от ЗОП.

Същевременно с направените редакции в чл. 215, ал. 5 и ал. 6 от ЗОП се заложиха минимални и максимални граници и за санкциите, като за по-тежките случаи е определен и по-висок минимален размер.

Предвид предоставената информация от КЗК може да се заключи, че ефектът от действието на измененията и допълненията в ЗОП е осигуряване на необходимите нормативни предпоставки за по-нататъшното развитие на процеса по въвеждане на изцяло електронно възлагане на обществени поръчки в страната (тъй като вече всички възложители използват платформата за електронно възлагане на обществени поръчки ЦАИС ЕОП). Същевременно с прецизирането на нормативната рамка се улесни в максимална степен прилагането на закона от субектите на възлагателния процес и се спомогна за установяване на правилна и непротиворечива практика.

От КЗК изразяват становище, че промените на нормативната рамка в областта на обществените поръчки способстват за постигане на съответствие между националното и европейското законодателство, както и за изпълнение на поетите от Република България ангажименти като държава-член на ЕС за спазване на директивите в областта на обществените поръчки. ЗОП, който е основният нормативен акт в областта на обществените поръчки транспонира действащите европейски разпоредби (Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС, Директива 2009/81/ЕС и Директива 2014/55/ЕС) в българската правна система. Същевременно Правилникът за прилагане на ЗОП доразвива и допълва закона.

Важен ангажимент на Република България, който произтича от директивите в областта, касае изпращане на информация до ЕК за сключените договори за възлагане на обществени поръчки. Освен това със ЗИД на ЗОП се приеха нови и прецизираха разписаните правила за въвеждане на единна национална електронна платформа за възлагане на поръчки в страната, която е съобразена и е в съответствие с европейските директиви, които установяват преминаване към изцяло електронен обмен на информация при провеждане на процедури за възлагане.

В действащата към момента разпоредба на чл. 100, ал. 11 от ЗОП са уредени две хипотези, при които възложителят удължава обявените срокове. Първата хипотеза касае производство по обжалване, при което възложителят удължава обявените срокове в процедурата, ако това е наложително. Предвид установената практика до този резултат се достига, когато сроковете в процедурата се спират поради обжалване.

Втората хипотеза е въведена с допълнението на чл. 100, ал. 11 от ЗОП (в сила от 01.01.2021 г.), като е предвидено, че възложителят удължава обявените срокове в процедурата, освен когато това се налага във връзка с производство по обжалване, и в случай че „по други обективни причини, които възпрепятстват участието на лицата и възложителят не е могъл да предвиди“. Целта в тези случаи е вместо прекратяване и повторно откриване на процедурата, тя да продължи чрез удължаване на срока, като по този начин се постига

бързина при удовлетворяване потребностите на възложителя и се пестят времеви и човешки ресурс.

В писмото си КЗК отбелязват и факта, че от влизането в сила на допълнената разпоредба до настоящия момент при тях не са постъпвали жалби и съответно Комисията не се е произнасяла по казуси относно втората хипотеза от цитираната правна норма, като няма информация и наблюдения по отношение на нейното прилагане.

Във връзка с въвеждането на задължителното електронно възлагане и използването на ЦАИС ЕОП при възлагането на обществени поръчки от Агенцията по обществени поръчки са издадени и методически указания, в които са регламентирани всички относими въпроси относно нейното използване, въвеждане, поддържане и управление.

Вследствие на извършените изменения в закона информацията, свързана с проведени пазарни консултации от 01.01.2021 г. се публикува в Регистъра на обществените поръчки, като аналогична е и нормативната промяна относно разясненията по условията на процедурите - за тях също е предвидено, че се предоставят чрез Регистъра на обществените поръчки (РОП).

Регламентира се, че от 01.01.2023 г. Централните органи за покупки имат право да използват платформи за електронно възлагане, различни от платформата ЦАИС ЕОП, при покриването на конкретни условия, на които следва да отговарят тези други платформи за възлагане. Освен това, в чл. 22. ал. 10 от ЗОП се уточни, за кои свои решения възложителят е задължен да информира кандидатите и участниците. Това са решенията по чл. 22, ал. 1, т. 3 - 8, 10 и 11 и тези по чл. 22, ал. 8 от ЗОП. Уведомяването се извършва в тридневен срок от издаване на съответното решение чрез съобщение на потребителските профили в ЦАИС ЕОП на кандидатите/участниците, към което следва да е прикачен актът на възложителя. Решението се смята за връчено от постъпването на съобщението на потребителския профил на кандидата/участника, което се удостоверява от платформата чрез електронен времеви печат. Следва да се отчете и предвидена функционалност в платформата за уведомяване на кандидатите/участниците относно извършването на определени действия от възложителя. В тази връзка те получават нотификация и за публикуваните в РОП, респ. в „профила на купувача“ решения.

С оглед на горното може да се заключи, че с приемането на промените в ЗОП в голяма степен са попълнени празнотите в нормативната уредба по отношение прилагането на ЦАИС ЕОП.

КЗК не идентифицира пропуски и възможности за корупционни практики във връзка с направените изменения и допълнения на ЗОП (в сила от 01.01.2021 г.).

По отношение на нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива от Комисията отчитат, че в хода на приложението на ЗОП са констатирани такива, като същите са залегнаха във внесения на 04.11.2022 г. от Министерски съвет на Република България ЗИД на ЗОП и приети на първо четене от 48-то Народно събрание. Предложените изменения и допълнения на ЗОП предимно са във връзка със приетия НПВУ, въвеждане изискванията на Директива (ЕС) 2019/1161 за изменение на Директива 2009/33/ЕО за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства, в частта относно обществените поръчки, и други промени касаещи производството по обжалване на актовете, действията и бездействията на възложителите на обществени поръчки.

ИЗВОД

При анализа на информацията могат да бъдат направени следните заключения:

С промените в ЗОП по отношение статута на лечебните заведения и прецизиране на критериите за съществени изменения в договорите за обществени поръчки са постигнати заложените от вносителя цели, които са в пълно съответствие с европейските правила в областта. Положителният ефект от действието им има следните проявления:

- установен е единен подход при определяне качеството на възложители на лечебните заведения;

- създадени са нормативни предпоставки за ефективното разходване на публични средства при въвеждане на задължението за прилагане на ЗОП от лечебните заведения, които са възложители;

- при промяна на договорите за обществени поръчки са въведени нормативни предпоставки гарантиращи законосъобразното разходване на публични средства.

Осигурено е съответствие със специалното законодателство, относимо към прилагане на електронни средства и електронните документи при възлагане на обществени поръчки, чрез ЦАИС ЕОП.

Постигната е правна сигурност на индивидуалните административни актове на възложителите по ЗОП, като е предотвратено издаването на нищожни решения в процеса на тяхното възлагане.

Също така са създадени предпоставки за свободна и лоялна конкуренция в областта на доставките на лекарствени продукти, като е постигната по-голяма публичност и прозрачност при тези доставки.

От събраната информация се установи, че към момента не са констатирани корупционни практики във връзка с приложението на ЗОП. Не са налице данни за констатирани слабости,

законови празноти или нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива.

IV. ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

Информация за постъпилия за съгласуване законопроект:

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност (ЗИД на ЗЕЕ) е постъпил за съгласуване в КПКОНПИ с писмо с изх. № Е-91-00-60/20.07.2020 г. от Министерство на енергетиката (МЕ). Той е разработен във връзка с транспониране на разпоредбите на приетите през 2018 г. Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент (ЕП) и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите, Директива (ЕС) 2018/2002 на ЕП и на Съвета от 11 декември 2018 година за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност и във връзка с Нарушение № 2018/2238 по изпълнението на различни разпоредби на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност.

Целта на законопроекта е да допринесе за постигането на заложените цели в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г. Със ЗИД на ЗЕЕ е регламентирано определянето на националната цел за енергийна ефективност за 2030 г., както и разработване на Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния фонд от жилищни и нежилищни сгради, с хоризонт на изпълнение 2050 г.

Предвидени са промени в Закона за енергетиката с цел въвеждане на изисквания за отчитане на потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане и топлинна енергия за битово горещо водоснабдяване и природен газ, както и изискване за дистанционно отчитане на уредите за дялово разпределение, монтирани след 25 октомври 2020 г. Регламентирано е представянето на информация на потребителите за фактурирането и потреблението на природен газ.

Информация за становището на КПКОНПИ:

В резултат на съгласувателната процедура КПКОНПИ с Решение № 34–ДППК от 17.08.2020 г. е съгласувала проекта на ЗИД на ЗЕЕ с предложения относно наличието на корупционен риск. Предложенията са по отношение на чл. 97, чл. 102а, чл. 104, чл. 106, чл. 107 и чл. 111 от законопроекта и касаят административнонаказателните разпоредби, като в част от тях се установява твърде широк диапазон в размера на имуществената санкция, което поражда възможности за корупционно поведение, както от страна на наказващия орган, така и от страна

на нарушителите, с цел избягване налагането на максимално наказание. В друга част от посочените текстове, както и в цялата Глава шеста „Административнонаказателни разпоредби“, липсват норми, уреждащи административнонаказателната отговорност в условията на „повторно извършено нарушение“ като квалифицирани състави, липсва и легална дефиниция на понятието „повторност“ в допълнителните разпоредби на законопроекта. Посочената непълнота създава пречки за реализиране на генералната и индивидуалната превенция на наказанието, тъй като предвиждането на наказание за първо нарушение и липсата на такова при повторно извършване създава усещане за безнаказаност при всяко следващо нарушение у лицата.

С оглед предотвратяване създаването на условия за прояви на корупционен риск и с цел гарантиране постигането в пълен обем на целите на административното наказване, КПКОНПИ е направила следните предложения:

1. „Да се прецизира широкия диапазон между минимум и максимум на размера на имуществената санкция в текста на чл. 97 от законопроекта.“

2. „Да се предвидят административнонаказателни състави за повторно извършване на нарушение със съответната по вид и размер санкция в Глава шеста „Административнонаказателни разпоредби“ от законопроекта.“

3. „Да се въведе легална дефиниция на понятието „повторно нарушение“ в Допълнителните разпоредби на законопроекта.“

Информация за окончателния вариант на законопроекта:

Направените от КПКОНПИ предложения са приети от законодателния орган и текстовете в посочените разпоредби от законопроекта са прецизирани, въведена е и легална дефиниция на понятието „повторно нарушение“.

ЗИД на ЗЕЕ е приет и обнародван в Държавен вестник, бр. 21 от 12 март 2021 г., в сила от 12.03.2021 г.

Идентифициране на заинтересованите страни:

- Министерство на енергетиката;
- Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
- Комисия за енергийно и водно регулиране;
- Агенция за устойчиво енергийно развитие;
- Комисия за защита на конкуренцията;
- Задължените лица по чл. 14, ал. 4 от ЗЕЕ, а именно:

1. крайни снабдители, доставчици от последна инстанция, търговци с издадена лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, които продават електрическа енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

2. топлопреносни предприятия и доставчици на топлинна енергия, които продават топлинна енергия на крайни клиенти повече от 20 GWh годишно;

3. крайни снабдители и търговци с природен газ, които продават на крайни клиенти повече от 1 млн. кубически метра годишно;

4. търговци с течни горива, които продават на крайни клиенти повече от 6,5 хил. тона течни горива годишно, с изключение на горивата за транспортни цели;

5. търговци с твърди горива, които продават на крайни клиенти повече от 13 хил. тона твърди горива годишно и др.

Оценка на въздействието:

С оглед проследяване и анализ на ефекта от инициираните изменения от вносителя на законопроекта и във връзка с изготвяне на настоящата оценка на въздействието, са изпратени писма с конкретни въпроси до някои от заинтересованите страни.

Министерство на енергетиката с писмо с вх. № ЦУ01-12408#6 от 29.03.2023 г. по описа на КПКОНПИ предоставя следната информация по поставените въпроси:

В изпълнение на разпоредбите на ЗЕЕ и целите, предвидени в мотивите на законопроекта, е изпълнено следното:

1. В Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г. са определени национални цели за намаляване на потреблението на първична енергия с 27.89 % и намаляване с 31.67 % в крайно потребление на енергия, спрямо референтния сценарий PRIMES 2007. По отношение на абсолютното ниво на потребление на енергия за 2030 г. България си е поставила цел от 17 466 ktoe потребление на първична енергия и 10 318 ktoe крайно потребление на енергия.

2. Разработена е Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г., приета от Министерски съвет с Протоколно решение № 8 от 27.01.2021 г.

Индивидуалните цели за енергийни спестявания за 2021 г. и 2022 г. са утвърдени със заповеди на министъра на енергетиката № Е-РД-16-216/07.04.2021 г. и № Е-РД-16-195/29.03.2022 г.

На следващо място от министерството посочват, че спестяването на енергия е от най-бързите и разходно-ефективни начини за: постигане на стратегически цели за борба с климатичните промени, гарантиране на енергийната сигурност и постигане на устойчиво икономическо и социално развитие.

Отбелязва се също така, че дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.

предвижда до 2050 г. да бъдат обновени 60 % от жилищния сграден фонд и близо 17 % от нежилищния, което ще доведе до спестяване на енергия в размер на 7 329 GWh/r. Спестяването на енергия се очаква да доведе до намаляване емисиите на парникови газове с 3 274 453 тона въглероден диоксид. В допълнение към спестяването на енергия и намаляването на емисиите на въглероден диоксид изпълнението на Стратегията ще доведе до създаването и поддържането на 17 600 нови работни места и допълнителен годишен ръст на БВП от 557 милиона лева към 2030 г. за периода 2021-2030 г.

Като основна финансова схема в подкрепа на обновяването на сградния фонд в България е предвидено създаването на Национален декарбонизационен фонд (НДФ). Фондът ще адаптира финансовите инструменти или структурира допълнителни такива при идентифицирана необходимост, като се позовава на същите възможни източници и подходящи схеми за финансиране с цел динамичното адресиране на бариерите за повишаването на енергийната ефективност.

Създаването на НДФ е включено и като една от основните реформи в частта „Зелена България" от НПВУ - C4.R1: „Създаване на Национален декарбонизационен фонд".

Министерството отчита, че извършените промени в ЗЕЕ способстват до голяма степен за постигане на съответствие между националното и европейското законодателство в областта на енергийната ефективност.

С оглед пълно транспониране на изискванията на Директива (ЕС) 2018/844 в националното законодателство, за привеждане в съответствие на подзаконовата нормативна уредба със ЗЕЕ, е издадена Наредба за условията и реда за извършване на проверка за енергийна ефективност на отоплителните инсталации и инсталациите за комбинирано отопление и вентилация по чл. 50, ал. 1 и на климатичните инсталации по чл. 51, ал. 1, условията и реда за изготвянето на оценка на енергийните спестявания, както и условията и реда за създаване, поддържане и ползване на базата данни по чл. 52 от ЗЕЕ (Обн. ДВ, бр. 30 от 15 Април 2022 г.).

С приетата от министъра на регионалното развитие и благоустройството Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради (Обн. ДВ, бр. 92 от 2022 г.) се постига пълно съответствие с разпоредбите на Приложение I на Директива (ЕС) 2018/844 относно енергийните характеристики на сградите, съгласно което изисква държавите членки да описват своята национална изчислителна методика съгласно националните приложения на общите стандарти.

На следващо място, съгласно чл. 115 от ЗЕЕ установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за

административните нарушения и наказания (ЗАНН). В тази връзка при осъществяване на административнонаказателната си дейност изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие следва да спазва общите изисквания на ЗАНН, осигуряващи гаранциите за защита правата и законните интереси на гражданите и организациите в рамките на административнонаказателния процес.

В писмото на министерството изрично се посочва, че извършеното (във връзка с получено становище от КПКОНПИ в хода на междуведомственото съгласуване на ЗИД на ЗЕЕ) прецизиране на административнонаказателните разпоредби, включително диференциране на последиците от реализирана административнонаказателна отговорност за извършители - физически лица и извършители - юридически лица, води до повишаване на прозрачността при административното наказване.

От МЕ отбелязват, че при тях не е получавана информация и не са постъпвали сигнали, свързани с корупционни практики или рискове във връзка с направените изменения и допълнения на ЗЕЕ. При прилагането на ЗЕЕ не са констатирани законови празноти, както и нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива с антикорупционна насоченост.

По поставените въпроси **АУЕР** с писмо с вх. № ЦУ01-12408#9 от 03.04.2023 г. по описа на КПКОНПИ изразява следното становище:

Направените изменения и допълнения внасят яснота по отношение на конкретните задължения на изпълнителния директор на АУЕР, в т.ч. и някои конкретни срокове, както и дава на задължените лица възможност за по-добро възприемане на възложените им индивидуални цели за енергийни спестявания и начините за тяхното изпълнение.

Посочват, че изпълнението на мерки за повишаване на енергийната ефективност без съмнение допринася за повишаването на енергийната ефективност и за намаляване разходите за енергия на бизнеса и домакинствата. Поради специфичния характер и ефект от изпълнението на мерките, както и поради направеното първоначално вложение на средства, положителните резултати са по-чувствителни в дългосрочен план.

От Агенцията принципно отчитат, че доколкото не са налице сериозни практически затруднения, използваната терминология при правната регламентация е в значителна степен прецизирана и достъпна за прилагащите конкретното законодателство. Направените уточнения в Глава шеста „Административнонаказателни разпоредби“ дават възможност за по-висока степен на яснота на задължените лица кое поведение се разглежда като административно нарушение и улеснява административнонаказващия орган, а респективно и съда за по-точна квалификация.

В писмото на АУЕР се отбелязва, че не са установени корупционни практики/повишени рискове във връзка с направените изменения и допълнения на ЗЕЕ. Използването на информационни системи и компютъризирано административно обслужване на клиентите практически свежда до минимум възможността за личен контакт на служителите с потребителите.

ИЗВОД

Извършеният последващ анализ, в резултат на събраната информация от заинтересованите страни, установи, че ЗИД на ЗЕЕ е разработен във връзка с транспониране на разпоредбите на приетите през 2018 г. Директива (ЕС) 2018/844 на ЕП и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива (ЕС) 2018/2002 на ЕП и на Съвета от 11 декември 2018 година за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност.

Правилата и процедурите, предвидени в съответствие с изискванията на европейското право и българското законодателство, осигуряват висока степен в постигането на заложените цели в областта на климата и енергетиката в период до 2030 г., с перспектива до 2050 г. По този начин се изпълняват ангажиментите за страната ни в рамките на европейската политика в областта на енергетиката и климата.

Повишаването на енергийната ефективност и енергийните спестявания играе изключително важна роля при всички сценарии за декарбонизиране на енергетиката. Ползите от прилагането на тази мярка са многостранни и с положителен ефект върху голяма част от икономическите субекти - редуциране на емисиите по сравнително ефективен и икономичен начин, ограничаване необходимостта от по-скъпи технологии за задоволяване на енергийното потребление и намаляване разходите на потребителите за енергия. Спестяването на енергия е от най-бързите и разходно-ефективни начини за: постигане на стратегически цели за борба с климатичните промени, гарантиране на енергийната сигурност и постигане на устойчиво икономическо и социално развитие.

Голяма част от заинтересованите страни отчитат, че извършеното с промените на ЗЕЕ прецизиране на административнонаказателните разпоредби, включително диференциране на последиците от реализирана административнонаказателна отговорност за извършители - физически лица и извършители - юридически лица, води до повишаване на прозрачността при административното наказване.

В заключение, изпълнението на новите изисквания, въведени със ЗИД на ЗЕЕ, способства за повишаване на конкурентоспособността на икономиката, намаляване на емисиите на парникови газове и подобряване на жизнения стандарт на гражданите.

Не на последно място следва да се отбележи, че новата регламентация допринася за премахване на различията в регулаторната уредба и допринася за повишаване на енергийната ефективност и за намаляване разходите за енергия на бизнеса и домакинствата.

От всички представени становища е видно, че към настоящия момент не са констатирани проблеми, слабости или законови празноти във връзка с прилагането на ЗЕЕ, които да налагат последваща законодателна инициатива.

V. ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ

Информация за постъпилия за съгласуване законопроект:

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗИД на ЗДДС) е постъпил за съгласуване в КПКОНПИ с писмо изх. № 91-00-269/14.09.2020 г. от Министерство на финансите. Проектът на ЗДДС е относно промени свързани с въвеждане на разпоредби на Директива (ЕС) 2017/2455 и Директива (ЕС) 2019/1995, приложими за трансгранична електронна търговия между данъчно задължени и данъчно незадължени лица. За целта се въвеждат нови разпоредби, които обхващат следните доставки:

- вътреобщностни дистанционни продажби на стоки;
- дистанционни продажби на стоки внасяни от трети страни или територии;
- вътрешни дистанционни продажби;
- доставки, улеснявани от лице, което управлява електронен интерфейс.

Регламентира се режим за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии, който може да се прилага за стоки под формата на пратки със собствена стойност, ненадвишаваща левовата равностойност на 150 евро, с изключение на стоките, облагаеми с акциз, когато вносът им се осъществява в която и да е държава членка и независимо за коя държава членка са предназначени, както и режим за деклариране и отложено плащане на данъка при внос. Извършват се и промени, свързани с изискванията към софтуерите за управление на продажбите в търговски обекти и др.

Информация за становището на КПКОНПИ:

В резултат на съгласувателната процедура с Решение № 51 – ДППК от 30.09.2020 г. е направено предложение от КПКОНПИ за антикорупционни мерки относно наличието на корупционен риск, което е възприето от законодателя. Предложението касае предотвратяването на евентуални злоупотреби и нарушения от лица, упражнили правото си на специална регистрация по реда на чл. 154, чл. 156 и чл. 157а от ЗДДС. В съдържанието на чл. 180б и чл.

181а, ал. 1 от законопроекта вносителят е предвидил единствено имуществена санкция, която може да бъде налагана спрямо юридическите лица. Право за прилагане на режим извън Европейския съюз, респективно за регистрация по същия притежават данъчно задължените лица, за които са налице едновременно изчерпателно изброени условия в чл. 154, ал. 1 от ЗДДС.

Комисията е направила следното предложение:

„Да се определи административна санкция спрямо физическите лица - субект на административнонаказателната отговорност в разпоредбите на чл. 180б и чл. 181а, ал. 1 от законопроекта“.

Информация за окончателния вариант на законопроекта:

Направеното от КПКОНПИ предложение е прието от законодателния орган и текстовете в разпоредбите на чл. 180б и чл. 181а, ал. 1 от проекта са редактирани.

ЗДДС е приет и обнародван в Държавен вестник, бр. 104 от 08.12.2020 г. и е в сила от 01.01.2021 г.

Идентифициране на заинтересованите страни:

- данъчно задължени по ЗДДС лица, които извършват доставки на стоки, дистанционни продажби на стоки и някои вътрешни доставки на стоки (по отношение на Директива (ЕС) 2017/2455 на Съвета от 5 декември 2017 г. и на Директива (ЕС) 2019/1995 на Съвета от 21 ноември 2019 г.);
- лицата, използващи софтуери за управление на продажби в търговски обекти (СУПТО), производителите и разпространителите на софтуер, отговарящи на изискванията на Наредба Н-18 по отношение на СУПТО;
- данъчно задължените лица по Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС), включително тези, който са получили лиценз за управление на данъчен склад и са регистрирани за целите на закона;
- данъчно задължените лица, подлежащи на облагане с корпоративен данък;
- данъчно задължените лица по Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗДДФЛ), които извършват стопанска дейност по чл. 29 от ЗДДФЛ или получават доходи от наем и друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество и към настоящия момент са задължени да издават първичен счетоводен документ, на основание чл. 9, ал. 2 и 3 от ЗДДФЛ, както и предприятията, които са извършили скрито разпределение на печалбата и следва да предоставят информация за този вид доходи, на основание чл. 73, ал. 1, т. 2 от ЗДДФЛ;
- данъчно задължените лица по Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ);
- Министерство на финансите;

- Националната агенция за приходите;
- Агенция „Митници“;
- Общините;
- Бюджетните организации.

Оценка на въздействието:

С оглед проследяване и анализ на ефекта от извършените изменения и допълнения в ЗДДС, както и във връзка с изготвяне на настоящата оценка на въздействието, са изпратени писма с конкретни въпроси до някои от горепосочените институции.

Министерство на финансите (МФ), в отговор на поставените въпроси с писмо вх. № ЦУ 01-16445#4/04.04.2023 г. по описа на КПКОНПИ изразява становище, че целите, обективирани в мотивите към ЗИД на ЗДДС, са постигнати в цялост и измененията в националното законодателство са в съответствие с европейското. Вследствие на извършените промени в преходните и заключителни разпоредби на ЗДДС по отношение на данъчните закони са имплементирани разпоредбите на Директива (ЕС) 2017/2455 и Директива (ЕС) 2019/1995, както следва:

1. В Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) – относно направената промяна в срока за подаване на декларацията за промени на авансовите вноски за корпоративен данък. Съгласно действащата от 1 януари 2021 г. изменена разпоредба на чл. 88, ал. 1 от ЗКПО данъчно задължените лица могат да подават в срок до 15 ноември на съответната година декларация по образец за намаляване или увеличаване на авансовите вноски, които смятат, че ще се отличават от дължимия годишен корпоративен данък. Цялостната промяна в този режим е свързан с промяната в срока за деклариране и внасяне на годишния корпоративен данък, който понастоящем е от 1 март до 30 юни на съответната година. Вносителя на законопроекта отчита положително въздействие и по отношение на измененията в облагането на авансовото облагане - за това кои лица подлежат на авансовото облагане, като основата за това беше променена от нетните приходи за продажба от предходната година на нетните приходи от продажби за годината преди предходната година. По този начин се осигуряват регулярни приходи в държавния бюджет.

2. Вследствие на направените промени в ЗДФЛ е осъществена синхронизация на разпоредбите му с тези на Закона за защита на личните данни и успоредно с това са въведени по-ясни правила, касаещи задължението на физическите лица да издават документи, когато извършват стопанска дейност или получават доходи от наем. В случай, че плащането се извършва по банков път е отпаднала необходимостта от издаването на документ, а когато плащането е в брой се издава много по-опростен документ, в който не се съдържат лични данни

за платеца на дохода. Изискването за издаване на първичен счетоводен документ е запазено само за случаите, когато платецът на доходите от друга стопанска дейност е предприятие или самоосигуряващо се лице, което води счетоводна отчетност.

3. С приетата през 2021 г. законодателна промяна в ЗМДТ – относно осигуряването на достъп до информационната система на Агенцията по геодезия, картография и кадастър (АГКК) е изпълнена предвидената в тази насока цел на ЗИД на ЗДДС. Органите, които въвеждат обектите (строежите) в експлоатация могат в реално време да извършват служебна проверка относно наличието им в кадастралната карта и кадастралните регистри. Постигнато е пълно съответствие със разпоредбите на Закона за кадастъра и имотния регистър, като по този начин административната тежест за органите, които въвеждат обектите в експлоатация, и за лицата, на които се издава документ за завършване на сграда или част от нея е максимално облекчена. Също така от МФ изразяват становище, че е налице положително въздействие за всички заинтересовани лица в процеса по установяване завършването на сградата от приетата промяна в ЗМДТ, свързана с отпадане на предвиденото изискване за предоставяне на удостоверение от АГКК. С оглед на което е повишено качеството на предоставяните услуги и дейности в процеса на административното обслужване.

4. В ЗАДС – относно въвеждането на виртуална сметка на всяко данъчно задължено лице и откриването на единни сметки за плащане на митнически и акцизни задължения. Въведените промени в ЗАДС са свързани с подготовката на Агенция „Митници“ за преминаване към единната зона за плащания в евро – SEPA. По този начин е реализирана възможност за приемане на плащания по акцизно и митническо законодателство чрез виртуален и физически ПОС терминал. В тази връзка, в Българската акцизна централизирана информационна система е реализирано допълнително приложение модул „Портал за приоритизиране на акцизни задължения“. Целта на модула е да позволи на икономическите оператори да могат да погасяват акцизните си задължения по регламентирания в ЗАДС ред, а именно при наличие на няколко вземания по акцизното законодателство, които лицето не е в състояние да погаси едновременно до изтичане на срока за внасяне на дължимия акциз, лицето може да заяви кое от тях погасява. В случай, че лицето не е заявило това обстоятелство, задълженията се погасяват съразмерно по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, в следната последователност: главница, лихви, разноски.

В контекста на гореизложеното от МФ е констатирано положително въздействие от извършените промени в ЗАДС, което се изразява в следното:

- отпаднала е необходимостта от въвеждане на код за вид плащане, което уеднаквява изискванията към банковите трансфери за погасяване на публични задължения в Република

България с тези в ЕС. По този начин задължените лица могат да извършват преводи от територията на ЕС и страната, като използват еднакви платежни инструменти при банковите преводи за погасяване на публичните си задължения. В случая е намалена вероятността за допускане на грешки, тъй като не се попълва код за вид плащане на съответното публично задължение;

- всички задължения по митническо и акцизно законодателство (независимо от техния вид) се плащат по единна сметка по митническо законодателство или единна сметка по акцизно законодателство. По този начин отпада необходимостта задълженията към различните териториални дирекции да се плащат по различни банкови сметки в различни търговски банки, което намалява разходите за банкови преводи и вероятността от грешки при преводите;

- предоставен е още един сигурен и бърз начин икономическите оператори да погасяват публичните си задължения към Агенция „Митници“ чрез виртуални и физически ПОС терминали;

- осигурена е по-добра визуализация на постъпилите плащания и на задълженията на икономическите оператори и задължените лица по акцизно законодателство в една виртуална сметка. С което се постига по-лесна обработка на задълженията, възможност за приоритизирането им и заявяване на поредност за погасяване им, съгласно разпоредбите на ЗАДС в съответния модул.

В отговор на въпроса за съответствието на степента на обществена опасност на установените парични размери на административните санкции според вида на нарушителя от страна на МФ е изразено становище, че с последните редакции на разпоредбите на чл. 126 от ЗАДС са постигнати целите на специалната и генералната превенция на наказанието, като същите са пропорционални и съразмерни.

5. С приетите промени са прецизирани и текстове в Закона за счетоводството – по отношение на оповестяване на предприятията на нефинансова информация (съдържанието на нефинансовата декларация, включително консолидираната), с което са изпълнени в пълен обем препоръките на Европейската комисия относно привеждане в съответствие с европейското законодателство, в частност с Директива 2014/95/ЕС.

Във връзка с оценката на въздействие на ЗИД на ЗДДС от МФ предоставят и следната относима информация:

- приходите в държавния бюджет от данък върху добавената стойност за Република България като държава членка по потребление за 2021 г. спрямо 2020 г. са се увеличили със 63 процента, а за 2022 г. спрямо 2021 г. са се увеличили с 189 процента;

- броят на регистрираните лица за прилагане на специалните режими за данъчно

задължени лица, извършващи услуги, вътреобщностни дистанционни продажби на стоки, вътрешни дистанционни продажби на стоки и дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии регламентирани в Глава осемнадесета от ЗДДС е нараснал пет пъти спрямо регистрираните такива към датата на влизане в сила на промените в ЗДДС;

- същевременно по отношение на административнонаказателните разпоредби, относими към специалните режими се отчита намаление в броя на издадените актове за установяване на административни нарушения и в броя на влезлите в сила наказателни постановления;

- с новата редакция на закона се осигурява възможност на лицата, използващи софтуер за управление на продажбите и отчитащи извършените доставки/продажби в търговски обект, чрез издаване на фискална касова бележка от фискално устройство (фискален бон) или чрез издаване на касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност (системен бон), да изберат да използват в търговски обект софтуер, включен в публичния електронен списък на Националната агенция за приходите.

С оглед на поставените въпроси от КПКОНПИ, **Агенция „Митници“ (АМ)**, с писмо вх. № ЦУ 01-16445#5/06.04.2023 г. изразява следното мнение: Във връзка с обнародваните нормативни промени и въвеждането на виртуална сметка на данъчно задължените лица в Българска акцизна централизирана информационна система е реализиран модул „Портал за приоритизиране на акцизни задължения“ (СЕПА). Целта на модула е икономическите оператори да могат да приоритизират погасяването на акцизните си задължения, съобразно нормативните възможности. Разработена е възможност при наличие на едно плащане (или недостатъчна сума от няколко плащания) и повече от едно задължение, погасяването да се извършва съгласно чл. 44, ал. 8 от ЗАДС. При наличие на няколко вземания по акцизното законодателство, когато лицето не е в състояние да погаси едновременно до изтичане на срока за внасяне на дължимия акциз, същото може да заяви кое от тях да погасява. В случай, че не е заявено това, задълженията се погасяват съразмерно, при съобразяване на поредността регламентирана в Данъчно - осигурителния процесуален кодекс.

В създадения модул СЕПА икономическите оператори могат да визуализират информация за неизползвани или частично използвани платежни нареждания (това са получените трансакции, осчетоводени по сметка на АМ плащания на оператора за акциз и лихви, както и свободните суми), като показания резултат не е на ниво Идентификационен номер на данъчния склад, а е на ниво Единен идентификационен код, който е задължителен за търговците и техните клонове, и клоновете на чуждестранните търговци, вписани в търговския регистър на Република България. Също така е осигурена възможност икономическите оператори да погасяват акцизните си задължения, чрез виртуален ПОС терминал, който се достъпва от

модула.

В писмото се посочва, че при тях не е постъпвала информация, сигнали и/или жалби, относими към наличието на данни за отрицателно въздействие на въведените промени в ЗДДС.

По отношение на въвеждането на единни сметки за плащане на митнически и акцизни задължения, следва да се има предвид, че от 1 януари 2022 г. в АМ са открити две нови единни сметки за плащания на публични задължения в Българска народна банка. Едната сметка е предвидена за плащания по митническото законодателство – дължими мита, данък добавена стойност и акцизи при внос и свързаните с тях глоби, санкции и наказателни лихви. Втората сметка е за плащания на задължения за дължим акциз при сделки в страната и свързаните с него наказателни лихви.

С направените промени е отпадналото и изискването за въвеждане на различни кодове за разнородните видове плащане в платежните документи, с които икономическите оператори превеждат сумите за погасяване на публичните си задължения, като по този начин се намалява административната им тежест.

Агенцията констатира положително въздействие от извършените нормативни изменения в законодателството и считат, че с добавянето на нови алинеи в чл. 126, Глава девета „Административнонаказателни разпоредби“ на ЗАДС са постигнати целите на специалната и генералната превенция на наказанието, като същите са пропорционални и съразмерни.

ИЗВОД

Извършеният последващ анализ, в резултат на събраната информация, установи, че с въвеждането на разпоредби в ЗДДС в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2017/2455 на Съвета от 5 декември 2017 година и Директива (ЕС) 2019/1995 на Съвета от 21 ноември 2019 година, приложими за трансгранична електронна търговия между данъчно задължени и данъчно незадължени лица, е постигнато хармонизиране на българското данъчно законодателство в областта. След тяхното транспониране се отчита цялостно подобрение във функционирането на режима на ДДС, прилаган в рамките на ЕС, в контекста на доставките на услуги и дистанционни продажби на стоки, и вноса на пратки с ниска стойност.

Приетите от законодателя изменения и допълнения в националното данъчно законодателство в голяма степен са облекчили бизнеса при прилагането на законовите и подзаконовите изисквания за отчитане на продажбите в търговските обекти чрез понижаване на административната тежест, свързана с изпълнението на изискванията за работа на софтуерите за управление на продажбите в търговски обекти, като същевременно и финансовата тежест на задължените лица е намалена.

Следва да се отбележи, че от страна на запитаните заинтересовани страни, във връзка с

приложението на ЗДДС, не са констатирани корупционни практики, рискови зони или законови празноти, които да налагат законодателна инициатива с антикорупционна насоченост.

В резултат на анализирания законодателен акт се установи, че възприетото антикорупционно предложение от страна на законодателя, предоставено в хода на съгласувателната процедура от КПКОНПИ допринася по най-ефективния начин за упражняването на контролните и санкционни правомощия на административните органи и ограничава в максимална степен наличието на корупционен риск, като предотвратява възможностите за корупционно поведение.

VI. ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ДРУЖЕСТВАТА СЪС СПЕЦИАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ЦЕЛ И ДРУЖЕСТВАТА ЗА СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

Информация за постъпилия за съгласуване законопроект:

Проектът на Закон за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация (ЗДСИЦДС) е постъпил за съгласуване в КПКОНПИ с писмо изх. № 91-00-396/17.11.2020 г. от Министерство на финансите.

Приемането на ЗДСИЦДС е наложено от необходимостта за актуализация на законодателната база в областта на действащите дружества, инвестиращи в недвижими имоти и вземания, както и въвеждане на мерки по прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2402 на ЕП и на Съвета от 12 декември 2017 г. за определяне на обща рамка за секюритизациите и за създаване на специфична рамка за опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации.

Със законопроекта се урежда дейността на дружествата със специална инвестиционна цел и на дружествата със специална цел – секюритизация, които се организират под формата на акционерно дружество.

Въвежда се фигурата на агент за съответствие за опростена, прозрачна и стандартизирана секюритизация, който ще има правото да оценява съответствието на секюритизациите с изискванията за опростеност, прозрачност и стандартизация по Регламента, след получаване на лиценз от Комисия за финансов надзор.

Със ЗДСИЦДС е отменен действащия към този момент Закон за дружествата със специална инвестиционна цел.

Информация за становището на КПКОНПИ:

В резултат на съгласувателната процедура с Решение № 74 – ДППК от 02.12.2020 г. са направени три предложения от КПКОНПИ относно наличието на корупционен риск, само първото, от които е възприето от законодателя.

Първото предложение касае разпоредба изброяваща основанията, при които Комисията за финансов надзор отказва да издаде лиценз за извършване на дейност като дружество със специална инвестиционна цел и е с оглед преодоляване на констатирана юридическа непълнота. КПКОНПИ е отправила следното предложение:

„Да се допълни разпоредбата на чл. 11 от законопроекта като се въведе изискване отказите за издаване на лиценз за извършване на дейност като дружество със специална инвестиционна цел да бъдат мотивирани, както е посочено в аналогичната разпоредба на чл. 48, ал. 2 от законопроекта“.

На следващо място Комисията е констатирала липсата на установена максимална продължителност на принудителните административни мерки (ПАМ). Отправено е следното предложение:

„В разпоредбата на чл. 59 от законопроекта да се въведат максимално допустими срокове за налагане на ПАМ.“

Третото предложение е по отношение на установена драстична разлика между минималния и максималния размер на паричната стойност на глобата, съответно на имуществената санкция. В тази връзка КПКОНПИ е отправила следното предложение:

„Да се прецизира широкия диапазон между минимум и максимум на размера на глобата, съответно на имуществената санкция, в текста на чл. 66, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от законопроекта, като се приложи подходяща система на наказанията, която да осигури адекватен възпиращ и превъзпитаващ ефект от налагането им.“

Информация за окончателния вариант на законопроекта:

ЗДСИЦДС е приет и обнародван в Държавен вестник, бр. 21 от 12.03.2023 г. и е в сила от 16.03.2021 г.

Идентифициране на заинтересованите страни:

- Министерство на финансите;
- Комисия за финансов надзор;
- Българска народна банка;
- Институт за пазарна икономика;
- Български фонд за вземания;
- Асоциация на дружествата със специална инвестиционна цел;
- дружества със специална инвестиционна цел;

Оценка на въздействието:

С оглед проследяване и анализ на ефекта от законопроекта и във връзка с изготвяне на настоящата оценка на въздействието, са изпратени писма с конкретни въпроси до Министерство

на финансите, Комисия за финансов надзор, Институт за пазарна икономика, Български фонд за вземания, АДСИЦ „Компас фонд за вземания“, АДСИЦ „Актив пропъртис“, АДСИЦ „СИИ ИМОТИ“, АДСИЦ „Адванс Терафорд“.

От **Министерство на финансите (МФ)** с писмо вх. № ЦУ 01-20505#9/21.03.2023 г. по описа на КПКОНПИ, е предоставено становище, съгласно което информация следва да бъде предоставена от Комисия за финансов надзор като компетентен орган по прилагането на ЗДСИЦДС и надзорен орган с правомощия по отношение дейността на дружествата със специална инвестиционна цел, дружествата за секюритизация и Регламент (ЕС) 2018/2402.

Комисия за финансов надзор (КФН), в отговор на поставените въпроси с писмо вх. № ЦУ 01-20505#10/29.03.2023 г., по описа на КПКОНПИ изразява становище, че ефектът от приемането на ЗДСИЦДС е положителен и целите, изложени в мотивите към проекта на ЗДСИЦСД за осигуряване в по-висока степен на защитата на интересите на инвеститорите в дружества със специална инвестиционна цел, са постигнати.

По отношение уредбата на дружествата за сеюоритизация и на дейността на агентите, които проверяват съответствието с изискванията за опростените, прозрачни и стандартизирани секюритизации, които за първи път получават нормативна регламентация на своята дейност в ЗДСИЦДС, към настоящия момент все още не може да се прецени какъв е ефектът от приемането им, тъй като до момента КФН не е предоставяла лиценз на дружество за секюритизация и на агент за ОПС съответствие.

Към настоящия момент не са осъществявани секюритизации съгласно дефиницията на чл. 2, т. 1 от Регламента и поради тази причина не може да се направи оценка за приноса им на капиталовия пазар в Република България. Предвид липсата на лицензирани дружества за секюритизация и агенти за ОПС съответствие не може да се изготви и прогноза за отражението на тези секюритизации върху капиталовия пазар, базирана на историческа информация.

Със становището на КФН е обоснован извод, че с приемането на ЗДСИЦДС е осигурена по-висока степен на защита интересите на инвеститорите Процедурата по издаване на лиценз за извършване на дейност като дружество със специална инвестиционна цел е определена като достатъчно прозрачна. Комисията счита, че ясно са дефинирани и основанията за отказ за издаване на лиценз за извършване на дейност като дружество със специална инвестиционна цел, както и че са спазени изискванията на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

По отношение на въпроса: *„Повишена ли е защитата на инвеститорите и осигурена ли е прозрачност на инвестиционната дейност на дружествата със специална инвестиционна цел чрез въвеждането на изискването признат оценител да извършва оценка за придобиване на*

имоти на територията на друга държава?“ е предоставена информация, че към настоящия момент липсата на данни за конкретни придобивания на недвижими имоти в други държави членки от страна на български дружества със специална инвестиционна цел не позволява предоставянето на по-конкретна преценка какво е въздействието от въвеждането на това изискване в ЗДСИЦДС.

От КФН посочват, че не са констатирани затруднения или обективна невъзможност за спазване на нормативно установените срокове и считат същите за съобразени със спецификите и характеристиките на всяко конкретно задължение. Според КФН регламентираните срокове за разкриване на информацията за целите на текущия надзор върху дейността на дружествата не водят до прекомерна административна тежест.

Предвид обстоятелството, че понастоящем не са издавани лицензи на дружествата за секюритизация, агентите за ОПС съответствие, спонсори, инициатори, първоначални кредитори или институционални инвеститори, не може да бъде формиран извод дали предвидените принудителни административни мерки спрямо тях са достатъчни.

По отношение на административнонаказателните разпоредби е изразена позицията, че същите са възпиращи и към момента не е идентифицирана необходимост в закона да се определят други деяния, които съставляват административни нарушения със съответните за тях административни наказания. Също така не е констатирана и необходимост за предвиждане на други принудителни административни мерки.

В хода на приложението на закона от КФН не са констатирани слабости, празноти в нормативната уредба и/или нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива в приложимата правна уредба, с цел предотвратяването и преустановяването на корупционни практики и рискове.

АДСИЦ „Компас фонд за вземания“ в отговор на поставените въпроси с писмо вх. № ЦУ 01-20505#11/30.03.2023 г., по описа на КПКОНПИ изразява положителна оценка по отношение на ефектът от действието на закона, въпреки че според дружеството все още не е възможно да се изготви прогноза за отражението на секюритизациите върху капиталовия пазар в България. Изразена е позиция, че с новия закон е осигурена по-висока степен на защита на интересите на инвеститорите. Въведеното със ЗДСИЦДС изискване признат оценител да извършва оценка на придобиване на имоти е оценено положително от дружеството.

Дружеството посочва, че не е срещало затруднения при спазване на сроковете, определени в закона. Не са установени корупционни практики и рискове. Към настоящия момент не са идентифицирани конкретни слабости и празноти, които да налагат бъдещи законодателни промени с антикорупционна насоченост.

По отношение на предвидените в закона административни административнонаказателни разпоредби е изразена позицията, че същите са в достатъчна степен възпиращи и не е налице необходимост от включване на нови мерки и наказания.

Институт за пазарна икономика, в отговор на поставените въпроси с писмо вх. № ЦУ 01-20505#12/30.03.2023 г., по описа на КПКОНПИ посочва, че поради липса на актуални наблюдения по темата, се намират в невъзможност за изразяване на становище по така поставените въпроси.

От **АДСИЦ „СИИ ИМОТИ“, АДСИЦ „Актив пропъртис“ и Български фонд за вземания** не са постъпили становища.

ИЗВОД

Приемането на нов закон, регулиращ обществените отношения по отношение на дружествата със специална инвестиционна цел и на дружествата със специална цел – секюритизация е стъпка към усъвършенстване на законодателната база в областта на действащите дружества.

Следва да се отбележи, че повечето от заинтересованите страни определят ефектът от действието на приемането на нов ЗДСИЦДС като положителен, въпреки че към настоящия момент не е предоставян лиценз на дружество за секюритизация не са осъществявани секюритизации съгласно дефиницията на чл. 2, т. 1 от Регламента, поради което не може да се направи оценка за приноса им на капиталовия пазар в Република България.

От анализираната информация, предоставена посредством становищата на заинтересованите страни – публично-правни и частни субекти, може да се направи извода, че приемането на новия закон е довело до по-висока степен на защита на интересите на инвеститорите.

По отношение на административните и административнонаказателните разпоредби се установи, че заинтересованите страни са единни в изразената позиция, че определените санкции са подходящи, съответстващи на обществената опасност, възпиращи по размер и абсолютно резонни и не е констатирана необходимост от последваща законодателна промяна в тази насока.

По отношение на нормативно установените срокове преобладаващото мнение на заинтересованите страни е, че същите са съобразени със спецификите и характеристиките на всяко конкретно задължение и не водят до прекомерна административна тежест.

Като положителен аспект от приложението на закона следва да се отчете, че до момента нито една от запитаните страни не е сигнализирала за установени предпоставки за корупционни практики и не са констатирани слабости, законови празноти и/или нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива с антикорупционна

насоченост.

Предвид обстоятелството, че в по-голямата част от предоставените становища на заинтересованите страни е изразена положителна позиция по отношение на ефекта от действието на ЗДСИЦДС, може да се твърди, че нормативната рамка съответства в голяма степен на очакванията за регулиране на сектора и е налице необходимата полезност на нормативния акт.

VII. ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ПЪТИЩАТА

Информация за постъпилия за съгласуване законопроект:

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за пътищата (ЗИД на ЗП) е постъпил за съгласуване в КПКОНПИ с писмо изх. № 02-44-5/13.01.2021 г. от Министерски съвет.

Със ЗИД на ЗП в националното законодателство са въведени разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/1936 на ЕП и на Съвета от 23 октомври 2019 г. за изменение на Директива 2008/96/ЕО относно управление на безопасността на пътната инфраструктура, с която се предвижда процедурите по управлението на безопасността на пътната инфраструктура да се прилагат както за пътищата, част от трансевропейската пътна мрежа, така и за автомагистралите, първокласните пътища и за пътищата, завършени с финансиране от ЕС.

Увеличен е и броят на прилаганите в държавите-членки на ЕС процедури за управление на безопасността на пътната инфраструктура, като Директивата урежда пет вида процедури: оценка на въздействието върху пътната безопасност; одити за пътна безопасност; цялостни и периодични инспекции за пътна безопасност, както и нов вид процедура – цялостна оценка на безопасността на пътната мрежа, целяща периодично оценяване на безопасността на пътната инфраструктура. Регламентирани са органи, отговорни за провеждането на различните видове новоуредени процедури - Държавната агенция „Безопасност на движението по пътищата“ за провеждането на цялостната оценка на безопасността на републиканските пътища, и администрациите, управляващи пътя за провеждането на цялостни и периодични инспекции за пътна безопасност.

Основната цел на измененията и допълненията е засилване на ролята на одитора по пътна безопасност, чрез създаване на уредба относно изискванията за придобиване на квалификация „одитор по пътна безопасност“. Важно допълнение в закона е създаването на единен регистър за вписване на одиторите и създаването на механизъм с възможност извършената регистрация да се прекратява, включително при повторно неизпълнение на задълженията на лицата.

С оглед въвеждането на Директивата в националното законодателство, в ЗП се създава

електронна платформа за доброволно и неограничено публикуване на информация, достъпна онлайн за всички ползватели на пътя. Целта й е улеснено събиране на данни за събития, свързани с установен риск за безопасността по отношение на пътната инфраструктура. Също и публикуване на информация за предприетите мерки по получени сигнали от администрациите, управляващи пътя.

Информация за становището на КПКОНПИ:

В резултат на съгласувателната процедура с Решение № 8 – ДППК от 27.01.2021 г. са направени две предложения от КПКОНПИ относно наличието на корупционен риск, които са възприети от законодателя. Първото предложение се отнася до правомощието на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ да извършва проверки на пътната инфраструктура и е отправено с цел преодоляване на разширителното тълкуване, което крие риск от свръхконцентрация на власт и правомощия и също така е предпоставка за създаване на косвена опасност от порочни корупционни практики.

Комисията е предложила следното:

„Да се редактира параграф 23 от проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за пътищата по отношение на новосъздадената разпоредба на чл. 164в, ал. 1, т. 17 от Закона за движението по пътищата като се конкретизират органите с правомощия в областта на безопасността на движението по пътищата, спрямо които агенцията ще извършва проверки.“

Второто предложение се отнася до правомощието на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ да извършва проверки на пътната инфраструктура. Отправено е с оглед възприемане на единен модел за решаване на всички възникнали въпроси от един и същ вид при „обвързаната компетентност“, който да способства за постигане в пълна степен на една от основните цели на законопроекта, а именно - гарантиране безопасността на пътната инфраструктура. КПКОНПИ е отправила следното предложение:

„Да се редактира параграф 23 от проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за пътищата по отношение на новосъздадената разпоредба на чл. 164г, ал. 6 от Закона за движението по пътищата като се предвиди, че при неизпълнение на препоръките, председателят на агенцията изпраща доклад с предложения за предприемане на действия съответно на службите за контрол по чл. 165 от ЗДвП, на Министерския съвет или на общинския съвет.“

Информация за окончателния вариант на законопроекта:

Предложенията са приети от законодателния орган.

ЗИД на ЗП е приет и обнародван в Държавен вестник, бр. 23 от 19.03.2021 г. и е в сила от

19.03.2021 г.

Идентифициране на заинтересованите страни:

- Министерски съвет;
- Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“;
- Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
- Министерство на вътрешните работи;
- Агенция „Пътна инфраструктура“;
- областни управители;
- кметове на общини, на чиято територия се намират пътищата, които подлежат на провеждане на процедурите за пътна безопасност;
- лица, извършващи одит за пътна безопасност.

Оценка на въздействието:

С оглед проследяване и анализ на ефекта на ЗИД на ЗП и във връзка с изготвяне на настоящата оценка на въздействието, са изпратени писма с конкретни въпроси до част от горепосочените институции.

Министерство на регионалното развитие и благоустройство (МРРБ) с писмо вх. № ЦУ 01-569#9/03.04.2023 г., по описа на КПКОНПИ предостави информация, че Инспекторатът на МРРБ не е извършвал проверки, в чийто обхват да е включен ЗИД на ЗП и съответно не са установени корупционни практики/рискове. Към настоящия момент нямат предложения за последваща законодателна инициатива с антикорупционна насоченост.

Видно от становище на **Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ),** предоставено с писмо вх. № ЦУ 01-569#9/03.04.2023 г., по описа на КПКОНПИ извършеният анализ на ефекта от прилагането на ЗИД на ЗП, сочи, че са постигнати в голяма степен целите, предвидени в мотивите към законопроекта. Изразена е позицията, че е създадена необходимата правна регулация на дейностите, които следва да се изпълняват във връзка с управление на безопасността на пътната инфраструктура в Република България, както и че е създадена необходимата регламентация на извършване на дейността „одит за пътна безопасност“ и нормативните условия за улесняване проследяване качеството на извършваните одити.

В своето становище Агенцията посочва, че с измененията и допълненията на ЗП са създадени необходимите условия за намаляване на пътнотранспортния травматизъм и запазване на живота и здравето на участниците в движението по пътищата на Република България, както и че е създадена необходимата нормативна база за определяне и реализиране на прозрачна процедура при осъществяването на проверките.

Посочено е, че не са установени корупционни практики/рискове във връзка с прилагането

на ЗИД на ЗП и не са констатирани слабости, законови празноти и/или нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива с антикорупционна насоченост.

В получения отговор на **Главна дирекция „Национална полиция“ към МВР,** писмо вх. № ЦУ 01-569#8/29.03.2023 г., по описа на КПКОНПИ е изразена позицията, че целите, предвидени в мотивите на законопроекта, за транспониране на изискванията Директивата, са постигнати, но въпреки това приложното поле на уредбата следва да бъде разширено. Посочен е мотив, че много от пътищата, които са част от трансевропейската пътна мрежа, са важни за цялостното функциониране на автомобилния транспорт на ЕС и поемат значителен обем от националния и международен трафик. Състоянието на безопасността на движение по тези пътища може да бъде по-неблагоприятно от това на пътищата от трансевропейската пътна мрежа и това не следва да бъде пренебрегвано.

С писмото е предоставена информация, че предвид важната роля на състоянието на пътната инфраструктура за опазване на живота и здравето на участниците в движението по пътищата, в т. 3.7. от Решение № 16 на МС от 17.01.2019 г. е предвидено да се предприемат действия по изменение и допълнение на ЗП, с които да се разшири приложното поле на процедурата „одит за пътна безопасност“ и да се въведе ролята на одитора по пътна безопасност, като се регламентира задължително участие на одитор при извършването на целенасочените инспекции за безопасност на пътища, включени в обхвата на Директивата.

По отношение на въпросите, дали новият текст на чл. 164г от ЗИД на Закона за движение по пътищата (ЗДвП) способства за гарантиране на безопасността на пътната инфраструктура, и дали със ЗИД на ЗП е създадена прозрачна процедура за извършване на проверки на пътната инфраструктура, от МВР е изразена положителна позиция.

По настоящем от МВР не са установени корупционни практики или рискове във връзка с приложението на ЗИД на ЗП.

В хода на приложение на закона от МВР не са установени данни за констатирани слабости, законови празноти и/или нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива с антикорупционна насоченост.

С получения отговор на **Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ (ДАБДП),** писмо вх. № ЦУ 01-569#6/23.03.2023 г., по описа на КПКОНПИ е изразена позицията, че целите, предвидени в мотивите към законопроекта са постигнати в достатъчна степен.

В качеството си на специализиран орган към Министерския съвет за ръководство, координиране и контрол на политиката за повишаване на безопасността на движението по

пътищата, ДАБДП приема, че със ЗИД на ЗП е създадена необходимата правна регулация на дейностите, които следва да се изпълняват във връзка с управление на безопасността на пътната инфраструктура в Република България.

Според Агенцията с измененията на ЗП са създадени необходимите правна регламентация на извършване на дейността „одит за пътна безопасност“ и нормативните условия за улесняване проследяване качеството на извършваните одити.

ДАБДП поддържа становището, че с новата разпоредба на чл. 164 г от ЗДвП се създава необходимата правна уредба и законова делегация за извършване на проверките на пътната инфраструктура с оглед безопасността на движението по пътищата, извършвани от експертите на ДАБДП. С прилагането на тази норма се създават условия и се гарантира намаляване на пътнотранспортния травматизъм и запазване на живота и здравето на участниците в движението по пътищата на Република България.

Със ЗИД на ЗП ДАБДП приема, че е създадена нормативната база за определяне и реализиране на прозрачна процедура при осъществяването на проверките на пътната инфраструктура с оглед безопасността на движението по пътищата, които се извършват от експертите на ДАБДП.

Към настоящия момент не са установени корупционни практики/рискове във връзка с прилагането на ЗИД на ЗП от ДАБДП. Също така не са констатирани слабости, законови празноти и/или нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива с антикорупционна насоченост.

От полученият отговор на **Българска браншова асоциация „Пътна безопасност“,** писмо вх. № ЦУ 01-569#9/03.04.2023 г., по описа на КПКОНПИ се установи, че според Асоциацията по отношение цялостното задействане на въведените промени и процедури има известни проблеми поради забавеното създаване на подзаконовата нормативна база, недостига на компетентни кадри и недостатъчното целево финансиране. Изразена е позицията, че прилагането на новите процедури и отговорности за администрациите, управляващи пътищата по отношение на управлението на безопасността на пътната инфраструктура, не постига заложените в ЗИД на ЗП цели, както и че общинските администрации не считат подобни дейности за приоритетни, а по - скоро ги приемат като ненужна тежест за общинския бюджет и задълженията на административните звена.

В своя отговор Българска браншова асоциация „Пътна безопасност“ посочва, че останалите процедури по управление на безопасността на пътната инфраструктура не се извършват или се извършват частично в изключително малка част от задължителния им обхват. Изразено е мнението, че Агенция „Пътна инфраструктура“ прилага дейностите по управление

на безопасността на пътната инфраструктура още от 2011 г., като в този период са установени редица слабости и пропуски, които влияят негативно върху ефективността на процедурите, но за периода от влизане в сила на промените в ЗП до настоящия момент не са извършвани целенасочени инспекции за безопасност на пътната инфраструктура.

От Асоциацията отчитат като негатив забавянето в разработването на някои подзаконови правни регламентации, напр.: методиката за цялостна оценка на безопасността пътната мрежа, методиката за класифициране на ниво на пътна безопасност и тази по член 164г, ал. 7 от ЗДвП, касаеща извършването на проверки на пътната инфраструктура с оглед безопасността на движението по пътищата.

Изразена е положителна оценка по отношение на регламентацията на дейността „одит на пътна безопасност“ като същност, процес, обхват и съдържание.

Със становището е отправено конкретно предложение – за отпадане на изискването за наличието на сключена застраховка професионална отговорност за вписване в регистъра за одитори по пътна безопасност, тъй като то касае условия за изпълнение на конкретна задача, възложена от администрацията, управляваща пътната инфраструктура. На следващо място като слабост на законодателната рамка се посочва, че не са определени взаимоотношенията между „възложител - одитор – ДАБДП“.

В становището е посочено, че все още не е спазен чл. 164г, ал. 7 от ЗДвП, съгласно който условията, редът и начинът за извършване на проверките и изискванията към длъжностните лица, които ги извършват, се определят с акт на Министерския съвет. Към настоящия момент такъв все още не е издаден, т. е. към момента тази нормативна уредба не се прилага.

На следващо място в своето становище Асоциацията посочва, че от текстовете на ЗП и ЗДвП не става ясно каква е разликата между проверките на пътната инфраструктура по чл. 196, ал. 1, т. 3 от ЗП и чл. 164г, ал. 1 от ЗДвП.

Към настоящия момент не разполагат с информация за корупционни практики, свързани с дейностите по управление на безопасността на пътната инфраструктура. В заключение е посочено, че поради краткия срок, в който действа законът и фактът, че не всички подзаконови нормативни актове са разработени, не могат да предоставят категорична оценка доколко някои празноти в закона могат да създадат възможност за корупционни действия.

ИЗВОД

От анализа на информация, предоставена посредством становищата на заинтересованите страни – публично-правни и частни субекти, може да се направи извода, че измененията и допълненията на ЗП са довели до създаване и реализиране на прозрачна процедура при осъществяване на проверките на пътната инфраструктура и са създали необходимите условия за

намаляване на пътнотранспортния травматизъм.

Ключово значение за завършване на реформата в сектора на управление на безопасността на пътната инфраструктура остава приемането на акт на Министерски съвет, който да определи ред и начин за извършване на проверките на пътната инфраструктура и изискванията към длъжностните лица, които ще ги извършват, както и на методики за цялостна оценка на безопасността пътната мрежа и за класифициране на ниво на пътна безопасност.

Като положителен аспект от приложението на закона следва да се отчете, че до момента нито една от запитаните страни не е сигнализирала за установени предпоставки за корупционни практики и не са констатирани слабости, законови празноти и/или нововъзникнали обстоятелства, които да налагат последваща законодателна инициатива с антикорупционна насоченост. От Българска браншова асоциация „Пътна безопасност“ е отправено конкретно предложение за законодателна промяна, което не е с антикорупционна насоченост. Предложението е за отпадане на изискването за наличието на сключена застраховка професионална отговорност за вписване в регистъра за одитори по пътна безопасност.

Видно от посоченото в становището на Българска браншова асоциация „Пътна безопасност“ като съществен проблем, свързан с прилагането на новите процедури и отговорности за администрациите, управляващи пътищата е, че общинските администрации не считат подобни дейности за приоритетни, а по - скоро ги приемат като ненужна тежест за общинския бюджет и задълженията на административните звена. Друг проблем е, че останалите процедури по управление на безопасността на пътната инфраструктура не се извършват или се извършват частично в изключително малка част от задължителния им обхват, а към настоящия момент не са извършвани целенасочени инспекции за безопасност на пътната инфраструктура.

В обобщение следва да се посочи, че повечето от заинтересованите страни считат, че измененията и допълненията в ЗП са стъпка напред в управлението на безопасността на пътната инфраструктура и на този етап може да се посочи, че със ЗИД на ЗП е създадена необходимата правна регулация на дейностите, които следва да се изпълняват във връзка с управлението на безопасността на пътната инфраструктура в република България.

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящият доклад представлява систематизиране на процеса по анализ на въздействието, при което основно значение има събирането на данни от надеждни източници на информация, свързани с ефекта от действието на законодателните актове и експертните заключения от заинтересованите страни.

Данните илюстрират конкретната дейност за защита на обществените интереси и приноса

на Комисията, което е в пряка връзка с анализираните рискови зони за корупция и с възможностите за предотвратяване на корупционни практики.

Обобщена и детайлно анализирана е постъпилата от компетентните страни информация, във връзка с отправените до тях запитвания, свързани с настоящата оценка на въздействието.

Предоставените данни, свързани с анализираните нормативни актове, имат съществен принос за хода на аналитичния процес при изготвяне на доклада за последващ анализ, като е изпълнена целта за даване на обективна и всеобхватна оценка на въздействието.

От изложения по-горе обстоен анализ може да бъде направено заключение, че приемането на антикорупционните бележки и предложения на КПКОНПИ, давани в хода на съгласувателните процедури, минимизира отчетения корупционен риск.

Дейността на КПКОНПИ във връзка с извършване на последващ анализ на въздействието на законодателните актове е изпълнена в значителна степен, тъй като от направените общо 15 антикорупционни мерки от Комисията, 11 предложения (или 73 %) са напълно възприети от вносителите на законопроектите и са имплементирани в окончателно приетите от Народното събрание закони.

За целите на настоящия доклад са изискани становища от 40 заинтересовани страни, като информацията, събрана в хода на изготвяне на анализа показва, че ролята на Комисията при съгласуване на основни нормативни актове, регулиращи ключови сфери от живота на българските граждани, е положителна и реално е насочена към по-голяма прозрачност и обективност, което значително предотвратява корупционни прояви при осъществяването на гражданския оборот.

В процеса на аналитичната работа се констатира, че в значителна част от случаите, заложените в мотивите към законопроектите цели са постигнати, а обществените отношения са претърпели положителни промени.

Заинтересованите страни не предоставят данни за противоправно поведение, респ. за установени корупционни практики, свързани с прилагането на анализираните изменения и допълнения на законодателните актове. Същевременно, повечето от запитаните страни посочват конкретни недостатъци на правни норми и законови празноти, които могат да доведат до създаване на корупционен риск при прилагането им. В тази връзка са предприети действия за последващи изменения и допълнения на някои от нормативните актове. По отношение на идентифицираните рискове за корупция, както от заинтересованите страни, така и в резултат от аналитичния процес, могат да се предприемат действия по изготвяне на подходящи антикорупционни мерки и предоставянето им на законодателния орган. По този начин ще се преодолее възможността от прояви на противоправно поведение и ще се гарантира в значителна

степен обективност и прозрачност в обществените отношения.

Също така следва да се отбележи, че отправените в хода на съгласувателните процедури и възприети от законодателя антикорупционни предложения ограничават в максимална степен наличието на корупционен риск и се явяват реална превенция срещу прояви на различни форми на корупция в обществения живот.

Оценката на въздействието на законодателните актове установи, че приетите нормативни промени съответстват на поставените от вносителите цели, с което в пълен обем са постигнати максимални резултати от изменението на нормативните актове, като са решени предварително идентифицираните проблеми и са удовлетворени в значителна степен очакванията на всички заинтересовани страни.

При изготвяне на оценката се осъществи и мониторинг на публикации в медиите, в резултат на който се констатира, че по-голяма част от медийните публикации имат информативен характер, касаещи извършените промени в посочените по-горе законодателни актове.

В хода на аналитичната дейност се констатира, че при изготвянето на законопроектите най-честите липси/дефицити, генериращи висок корупционен риск, са свързани с допуснати пропуски в разписаните правни норми, същите могат да се обособят в следните основни групи:

- липса на ясни критерии, дефиниции, изисквания и неопределеност на сроковете, които са предпоставка за корупционно поведение под формата на предлагана неследваща се материална облага с цел благоприятен изход на производството;

- липси/дефицити в административнонаказателните разпоредби, касаещи диференциацията на паричните размери на глобата, която се налага на физически лица, съответно на имуществената санкция по отношение на еднолични търговци и юридически лица; отсъствието на разграничаването на налаганите санкции спрямо вида на нарушителя; липсата на текстове, уреждащи административнонаказателната отговорност в условията на „повторно извършено нарушение“ като квалифицирани състави и др.

Вследствие на анализираната информация, предоставена в становищата на заинтересованите страни, с настоящия доклад е постигната в пълна степен обективност, всеобхватност и пълнота, което от своя страна показва, че ролята на Комисията при съгласуване на основни нормативни актове, регулиращи ключови сфери от живота на българските граждани, може да се отчете като положителна. Същата е насочена към публичност (решенията на Комисията по всеки един законопроект своевременно се публикуват на интернет страницата ѝ), прозрачност и обективност с цел предотвратяване на корупционни прояви при осъществяване на гражданския оборот.

При приложението на законодателните актове, предмет на настоящия анализ, по данни на заинтересованите страни, не е идентифицирано противоправно поведение, респ. не са идентифицирани конкретни корупционни рискове по отношение на прилагането им.

В заключение следва да се отбележи, че отправените в хода на съгласувателните процедури и възприети от компетентните органи антикорупционни предложения на Комисията ограничават наличието на корупционен риск и се явяват действителна/реална превенция срещу прояви на различни форми на корупция в обществения живот. Същевременно се наблюдава и положителна тенденция в дейността на законодателя, който при гласуването на съответните нормативни актове в голяма степен се съобразява с направените антикорупционни мерки и успешно ги въвежда/обективира в действащото законодателство.

Изготвили:

Анастасия Линкова – главен експерт в Дирекция „Превенция на корупцията“,

Виктория Арсенова – главен експерт в Дирекция „Превенция на корупцията“,

Десислав Отузбиров – главен експерт в Дирекция „Превенция на корупцията“,

Лилия Станкова – главен експерт в Дирекция „Превенция на корупцията“.